

18.11.2024

Kokousaika 18.11.2024 16:00 - 16:35

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Sinnemäki, Anni apulaispormestari
kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Laisaari, Johanna apulaispormestari
kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Arhinmäki, Paavo apulaispormestari

Gebhard, Elisa
Lindgren, Minna
Pajula, Matias
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Rantanen, Tuomas
Sarkomaa, Sari
Sazonov, Daniel
Vierunen, Maarit
Kolehmainen, Laura
Pasanen, Amanda

apulaispormestari

varajäsen
varajäsen

Muut

Vanhanen, Reetta kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Jalovaara, Ville kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

Månsson, Björn kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja

Ujula, Jukka-Pekka läsnä: 711 - 713 §, poistui 16:09

Ahonen, Juha kansliapäällikkö
kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Jolkkonen, Juha sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja

Järvenkallas, Satu kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

18.11.2024

	Pudas, Kari	vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
	Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
	Kühn, Markus	strategiajohtaja
	Lumijärvi, Petri	henkilöstöjohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
	Remes, Kirsi	hallintojohtaja
	Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
	Rope, Jenni	kaupunginlakimies
	Peltonen, Antti	hallintomenettelypäällikkö
	Menna, Lauri	johtava asiantuntija
		läsnä: 711 - 722 §, poistui 16:30
	Hyvärinen, Susanna	kaupunginsihteeriksi
		läsnä: 711 - 718 §, poistui 16:16
	Ihatsu, Jan	kaupunginsihteeriksi
		läsnä: 711 - 713 §, poistui 16:09
	Lindén, Timo	kaupunginsihteeriksi
	Nelskylä, Maria	kaupunginsihteeriksi
	Nyfors, Maria	kaupunginsihteeriksi
	Rämö, Suvi	kaupunginsihteeriksi
	Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntijaksi
	Pakarinen, Rosa	hallintosuunnittelijaksi
	Selkiahon, Sanna	hallintosuunnittelijaksi
Puheenjohtaja		
	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 711 - 729 §
Esittelijät		
	Anni Sinnemäki	apulaispormestari 711 §
	Jukka-Pekka Ujula	kansliapäällikkö 712 - 713 §, 716 - 729 §
	Kirsi Remes	hallintojohtaja 714 - 715 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Sanna Selkiahon	hallintosuunnittelijaksi 711 - 729 §

18.11.2024

§	Asia	
711	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
712	Asia/2	Hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden palvelutoiminnan siirtäminen HUS-yhtymältä Helsingin kaupungille liikkeenluovutuksena 1.1.2025 alkaen
713	Asia/3	V 27.11.2024, Valtuutettu Minna Lindgrenin aloite omalääkärimallista Helsingin terveyskeskuksiin
714	Asia/4	V 27.11.2024, Tarkastuslautakunnan jäsenen valinta
715	Asia/5	V 27.11.2024, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
716	Asia/6	V 27.11.2024, Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin perusparannuksen hankesuunnitelma
717	Asia/7	V 27.11.2024, Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen perusparannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen
718	Asia/8	V 27.11.2024, Valtuutettu Pilvi Torstin aloite Helsingin pormestarimallin ja johtamisjärjestelmän arvioinnista
719	Asia/9	V 27.11.2024, Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite Kaija Saariahon muistomerkistä
720	Asia/10	V 27.11.2024, Valtuutettu Laura Kolehmaisena aloite sähköautojen latauksen ja sähkönkulutuksen optimoimisesta
721	Asia/11	Lainan myöntäminen PPJ Jalkapallohalli Oy:lle
722	Asia/12	Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoitettavien virkojen perustaminen 25.11.2024 lukien
723	Asia/13	Virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 18.11.2024 lukien
724	Asia/14	Hakemus Uudenmaan ELY:lle Talin luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
725	Asia/15	Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä koskevasta perusopetuslain muutoksesta
726	Asia/16	Valtuutettu Suvi Pulkkinen aloite torijuhlalta uusille helsinkiläisille
727	Asia/17	Kaupunginvaltuuston kokouksessa 6.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen

18.11.2024

728	Asia/18	Kaupunginvaltuuston 13.11.2024 tekemien päätösten täytäntöönpano
729	Asia/19	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 711

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Laura Kolehmaisen sekä varatarkastajiksi Mika Raatikaisen ja Matias Pajulan.

Käsittely

Kaupunginhallitus valitsi puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti varatarkastajaksi Minja Koskelan sijasta Laura Kolehmaisen.

Esittelijä

apulaispormestari
Anni Sinnemäki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Daniel Sazonovin ja Minja Koskelan sekä varatarkastajiksi Mika Raatikaisen ja Matias Pajulan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.11.2024

Asia/2

§ 712

Hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden palvelutoiminnan siirtäminen HUS-yhtymältä Helsingin kaupungille liikkeenluovutuksena 1.1.2025 alkaen

HEL 2024-013632 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- hyväksyä hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden palvelutoiminnan siirtämisen 1.1.2025 alkaen HUS-yhtymältä Helsingin kaupungille liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti ja
- oikeuttaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikkeenluovutus_HeVa_Hki_HUS 1.3 luonnos 07102024
- 2 HeVa_HUS_Hki_henkilöstöliite 1
- 3 HeVa_HUS_Hki_omaisuusliite 2
- 4 HeVa_HUS_Hki_sopimukset liite 3

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
HUS-yhtymä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta esittää hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden palvelutoiminnan siirtämistä 1.1.2025 alkaen HUS-yhtymältä Helsingin kaupungille liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti.

Tausta

Vammaispalvelulainsäädäntöä on uudistettu, ja uusi laki tulee voimaan 1.1.2025. Uudistuksella on muutettu hengityshalvausstatuksen omaavien henkilöiden palvelujärjestelmää siten, että vastuu palveluista siirtyy viimeistään kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen terveydenhuollolta sosiaalihuollon järjestämisvastuulle (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992, jäljempänä asiakasmaksulaki). Siirtymäsäännöksen mukaan hengityslaitteen varassa elävä henkilö voi kuitenkin koska tahansa siirtymäaikana pyytää, että hänen palvelunsa päätetään järjestää muulla tavalla kuin asiakasmaksulain mukaisesti.

Liikkeenluovutus osana palvelujen uudelleen järjestelyä

Tämän liikkeenluovutuksen tarkoituksena on turvata hengityslaitteen varassa elävien helsinkiläisten tarvitsemat sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut uuden lainsäädännön mukaisesti. Liikkeenluovutus koskee seitsemän helsinkiläisen asiakkaan palveluja. Viiden asiakkaan palvelut on järjestetty omaan kotiin ja kaksi asiakasta on saanut palvelunsa Rekolan ryhmäkodista. HUS vastaa jatkossakin näiden asiakkaiden erikoissairaanhoidosta, ja muut palvelut järjestetään pääasiassa vammaispalveluina ja terveydenhuollon palveluina.

Henkilöstön, ostopalvelusopimusten sekä laitteiden, tarvikkeiden ja muun omaisuuden siirtyminen

Liikkeenluovutuksessa Helsinkiin siirtyy yhden asiakkaan hoitoringin neljä työntekijää, kolmen asiakkaan ostopalvelusopimukset (kaksi palveluntuottajaa) sekä laitteita, tarvikkeita ja muuta omaisuutta. Hengityskonehoitoon liittyvät laitteet ja vaativat apuvälineet jäävät HUS-yhtymän omistukseen ja ne lainataan asiakkaiden käyttöön maksutta.

Henkilöstön siirtyminen luovutuksensaajan palvelukseen tapahtuu liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen. Liikkeenluovutuksessa HUS-yhtymän palveluksessa olevat henkilöt siirtyvät Helsingin kaupungin palvelukseen niin sanottuina vanhoina työntekijöinä ja heidän palvelusuhteisiinsa liittyvät oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät uudelle työnantajalle.

Palvelutoiminnan siirto liikkeenluovutussopimuksella

Liikkeenluovutuksesta on laadittu Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän kesken liikkeenluovutussopimus, joka on luonnoksena tämän esityksen liitteenä 1.

Osana liikkeenluovutussopimusta on sovittu ehdoista, jotka koskevat henkilöstön siirtoa luovuttajalta luovutuksensaajalle, ja jotka on tarkemmin määritelty liikkeenluovutussopimuksen liitteessä 1.

Luovutettava käyttö- ja vaihto-omaisuus ja mahdollinen muu luovutettava omaisuus on määritelty liikkeenluovutussopimuksen liitteessä 2 ja siirtyy luovutuksensaajalle luovutuspäivänä.

Luovutettavaan toimintaan liittyvät sopimukset, jotka on eritelty liikkeenluovutussopimuksen liitteessä 3, siirtyvät luovutuksensaajalle luovutuspäivästä lukien.

Liikkeenluovutus kokonaisuudessaan edellyttää molempien sopijapuolten toimivaltaisten toimielinten hyväksynnän. HUS-yhtymän yhtymähallitus hyväksyi liikkeenluovutuksen osaltaan 4.11.2024.

Vaikutusten arviointi

Muutos ei vaaranna hengityslaitteen varassa elävien henkilöiden asemaa palvelujen käyttäjänä. Palvelut pyritään turvaamaan vähintään saman tasoisina kuin palvelut ovat toteutuneet tähänkin asti.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikkeenluovutus_HeVa_Hki_HUS 1.3 luonnos 07102024
- 2 HeVa_HUS_Hki_henkilöstöliite 1
- 3 HeVa_HUS_Hki_omaisuusliite 2
- 4 HeVa_HUS_Hki_sopimukset liite 3

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

18.11.2024

Asia/2

Otteet

Ote
HUS-yhtymä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

18.11.2024

Asia/3

§ 713

V 27.11.2024, Valtuutettu Minna Lindgrenin aloite omalääkärimallista Helsingin terveyskeskuksiin

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: poistetaan sivulause ", joten Omalääkäri 2.0 -mallin rakentamista erikseen sen rinnalle ei nähdä tarpeelliseksi."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Lindgren Minna Omalääkärimalli Helsingin terveyskeskuksiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minna Lindgren ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan (liite 1), että Helsinki ottaa käyttöön Omalääkäri 2.0 -mallin mukaiset moniammatilliset omahoitotiimit kaikissa terveyskeskuksissaan paljon hoitoa tarvitseville helsinkiläisille.

Helsingin terveys- ja hyvinvointikeskuksissa on kehitetty prosessi, joka tukee paljon palveluja tarvitsevia asiakkaita toimialan terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa. Siihen sisältyy omalääkärin nimeäminen PPT-asiakkaille, joten Omalääkäri 2.0 -mallin rakentamista erikseen sen rinnalle ei nähdä tarpeelliseksi.

Helsinki pyrkii kuitenkin määrätietoisesti ottamaan käyttöön perusterveydenhuollon omalääkärimalli 2.0:n kaltaisen omatiimimallin kaikilla terveysasemilla erityisesti paljon palveluja tarvitseville ja monisairaille. Erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille nimetään jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Mallista tiedotetaan asiakkaille laajasti ja selkeästi

Helsingin paljon palveluja tarvitsevien tuki

Paljon palvelua tarvitsevien tukimuotoa (PPT-tuki) tarjotaan Helsingin sosiaali- ja terveystalouksissa asiakkaille, joilla on monialaisia ja pitkäaikaisia sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeita eri elämänalueilla. Asiakkailta on monesti merkittäviä haasteita arjessa pärjäämisessä, he voivat käyttää runsaasti sosiaali- ja/tai terveystalouksia, tai heillä on sosiaalihuoltolain mukainen erityisen tuen tarve. Tukea tarjotaan myös asiakkaille, joilla on useita terveyden ja hyvinvointiin liittyviä riskitekijöitä, vaikka heillä ei olisi merkittäviä arjen haasteita. PPT-tuen tavoitteena on tarjota asiakkaalle koordinoitua ja oikea-aikaista tukea kokonaisvaltaisesti.

Asiakkaat tulevat paljon palvelua tarvitsevien tuen piiriin, joko nykyisistä palveluista tai uusina asiakkaina ja heidän tarpeensa arvioidaan yhdessä ammattilaisten kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset arvioivat asiakkaan tarpeita monialaisesti ja laativat yksilöllisen asiakas-, hoito- ja palvelusuunnitelman. PPT-tuen tavoitteena on vähentää palvelujen päällekkäisyyksiä, ennakoita palvelutarvetta, vahvistaa monialaista yhteistyötä ja integroida sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut asiakkaalle sujuvaksi kokonaisuudeksi. Asiakas saa mahdollisuuden osallistua aktiivisesti oman palvelupolkinsa suunnitteluun, ja palvelusuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa.

PPT-tuessa keskeistä on palvelun ja hoidon jatkuvuutta asiakkaalle varmistava Omatiimi, joka kootaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaan. Jos asiakkaalla on tarvetta esimerkiksi terveysaseman, suun-terveyden, psykiatrian ja aikuissosiaalityön palveluille, hänellä on nimettyinä työntekijät näistä palveluista. Työntekijät toimivat yhdessä tuottaen palveluita, jotka tukevat, hoitavat ja kuntouttavat asiakasta. Omatiimin ammattilaisista asiakkaan kokonaisuutta koordinoi terveydenhuollon hoitovastaava ja tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä. He sovittavat yhteen asiakkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuuden. Omatiimin ammattilaiset toimivat myös tarvittaessa työparina yhdessä yli sosiaali- ja terveydenhuollon rekisterirajojen ja toimivat asiakkaan yhteyshenkilöinä/kontakteina palveluihin.

PPT-tuessa tärkeää on myös se, että asiakkaille nimetään aina Omatiimiin myös jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Omalääkäri vastaa perusterveydenhuollossa lääketieteellisestä hoidosta, diagnooseista ja hoitosuunnitelmasta sekä seuraa terveydentilaa ja tekee kliinisiä päätöksiä. Palvelujen jatkuvuutta tukevat Omatiimin roolit varmistavat, että sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat yhdessä ja ylläpitävät yhteyden asiakkaaseen. Pitkäjäksoisesti ja monialaisesti asiakkaan kanssa työskentelevät henkilöt oppivat työskentelemään yhdessä asiakkaan parhaaksi pitkäjänteisesti ja ennakoivasti.

Helsingin sosiaali- ja terveyspalveluissa terveydenhuollon kokonaisuutta koordinoiva hoitovastaava on nimetty noin 20 prosentille helsinkiläisistä. Helsingin terveysasemilta on omalääkäreitä nimetty 35 prosentille väestöstä. Terveysasemien asiakkuuksien osuudesta tämä luku on suurempi, koska asiakkuusmäärä on pienempi suhteessa väestön määrään. On sovittu, että kaikilla terveysasemilla omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeämistä vahvistetaan. Joillakin terveysasemilla omalääkäri on nimetty myös satunnaisille terveysaseman asiakkaille ja esimerkiksi yli 80 prosentin osuudella omalääkäreitä on nimetty Pihlajamäen, Jakomäen, Malmin ja Suutarilan terveysasemilla. Eniten sekä omalääkäreitä että terveydenhuollon hoitovastaavia on nimetty Pihlajamäen, Oulunkylän, Malmin ja Kivikon terveysasemilla.

Terveysasemien moniammatilliset tiimit

Omatiimin lisäksi terveysasemien hoidon jatkuvuutta pyritään varmistamaan terveysasemalla työskentelevistä eri ammattilaisista koostuvilla tiimeillä. Toisin kuin aiemmin kuvattu Omatiimi, joka yhdistää sekä sosiaali- että terveydenhuollon näkökulmat asiakkaan tilanteen mukaan, terveysasemien tiimit keskittyvät terveyteen liittyvien asioiden hoitoon terveysaseman toiminnan kontekstissa. Terveysasemalla voi olla omat perus- ja erikoistiimit, jotka vastaavat erilaisista terveydenhuollon tar-

peista. Tämä malli parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvoittaa palveluita, sillä asiakkaiden kiireelliset ja kiireettömät asiat hoidetaan tiimien sisällä. Esimerkiksi konsultaatiokeskus ja fyysinen tiimityöskentely samassa tilassa tukevat nopeaa reagointia ja yhteistyötä. Uudistus on koettu positiiviseksi, ja se helpottaa terveysasemilla työskentelevien ammattiryhmien välistä yhteistyötä

Helsingiläisten paljon palveluja tarvitsevien tuen toteutumisen varmistaminen

Helsingin terveysasemilla ja muissa terveys- ja hyvinvointikeskusten palveluissa tunnistetaan systemaattisesti paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden tarpeet. PPT-tuen piiriin kuuluville asiakkaille nimetään vähintään terveydenhuollon hoitovastaava, omahoitaja ja omalääkäri, sekä tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä ja muita Omatiimin jäseniä. Omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeäminen toteutuu kuitenkin Helsingin terveysasemilla vielä vaihtelevasti, jonka vuoksi palvelujen johtoryhmät sekä hoitoon pääsyn seurantaryhmä seuraa ja varmistaa toteutumisen. PPT-tuen toteutumista seurataan myös terveys- ja päihdepalvelujen hoitoon pääsyn seurantaryhmässä sekä terveys- ja hyvinvointikeskusten johdon foorumissa säännöllisesti.

Syksyllä 2024 Helsingissä otetaan käyttöön uusi Telia ACE - kontaktienhallintajärjestelmä, joka tukee hoidon tarpeen arviointia kaikissa asiakasyhteyksissä. Järjestelmä integroituu Apottiin, ja sen avulla asiakkaat pyritään tunnistamaan esimerkiksi puhelinumeron perusteella. Näin asiakas voidaan ohjata automaattisesti samaa kontaktia aiemmin hoitaneelle tiimille tai ammattilaiselle, mikä parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvuutta jo ensimmäisestä yhteydenotosta lähtien. Telia ACE ja Apotti-integraation avulla pyritään myös helpottamaan rekisterirajat ylittävää yhteistyötä ja vähentämään Apotti-järjestelmän teknisten haasteiden vaikutuksia, jotta palveluprosessit voidaan koordinoida tehokkaasti ja asiakastietoja hallita sujuvasti eri ammattilaisten välillä.

Rekisterirajat ylittävä yhteistyö sekä Apotti-järjestelmän tekniset haasteet ovat kuitenkin merkittäviä esteitä kokonaisuuden sujuvalle toteutukselle. Näiden haasteiden vuoksi asiakastietojen yhteensovittaminen ja palveluprosessien koordinointi voi hidastua. Toimialalla laaditaan vuoden 2024 loppuun mennessä etenemissuunnitelma vuodelle 2025 terveys- ja hyvinvointikeskusten palvelujen johdon toimesta. Sen tavoitteena on vahvistaa PPT-tuen toteutuminen toimialalla ja varmistaa kirjaamisen kattavuus.

Hallitus käynnistää valtakunnallisen valinnanvapauskokeilun 65 vuotta täyttäneille. Kokeilussa 65 vuotta täyttäneet pääsisivät yksityiselle yleislääkärille julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun suuruisella omavastuulla. Kokeilun on tarkoitus tulla voimaan 1.9.2025.

18.11.2024

Hyvinvointialueilla on käynnissä erilaisia omalääkärimallia kehittäviä hankkeita, joiden tavoitteena on hoidon jatkuvuuden parantaminen. Kokeiluja tuetaan Kestävän kasvun ohjelmasta (recovery and resilience plan, RRP). Hallitus valmistelee ja toteuttaa omalääkärimallikokeilun hoitoon pääsyn parantamiseksi ja hoidon jatkuvuuden vahvistamiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö kokoaa parhaillaan yhteen tietopohjaa aiemmista ja käynnissä olevista hankkeista. Tämän jälkeen käynnistetään ja syvennetään yhdessä hyvinvointialueiden kanssa omalääkärikokeiluja. Kela-korvauksia voidaan käyttää omalääkärimallin kehittämiseen osana kokeiluja.

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala seuraa aktiivisesti myös edellä mainittuja kansallisia kokeiluja ja on halukas osallistumaan niiden valmisteluun ja kokeilujen toteuttamiseen Helsingissä.

Vaikutusten arviointi

Asiakkaan ympärille kootun Omatiimin tiivis yhteistyö parantaa hoidon laatua ja jatkuvuutta, ehkäisee palvelujen pirstoutumista ja edistää tehokasta tiedonkulkua eri ammattilaisten välillä. Omatiimin avulla varmistetaan, että asiakas saa kokonaisvaltaista ja tarpeidensa mukaista tukea sekä lääketieteellisiin että sosiaalisiin haasteisiin.

Hoidon jatkuvuus on keskeinen terveydenhuollon laatuun, kokonaisvaltaisuuteen, tehokkuuteen, yhteistyöhön ja kustannuksiin sekä väestön terveyteen myönteisesti vaikuttava tekijä. Yksinomaan hoidon saatavuuden painottaminen niukkojen resurssien vallitessa saattaa vähentää hoidon jatkuvuutta.

Toimivalta ja saadut lausunnot

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

18.11.2024

Asia/3

1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Lindgren Minna Omalääkärimalli Helsingin terveyskeskuksiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.11.2024 § 235

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Minna Lindgrenin ja 29 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien omalääkärimallia Helsingin terveyskeskuksiin:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki ottaa käyttöön Omalääkäri 2.0 -mallin mukaiset moniammatilliset omahoitotiimit kaikissa terveyskeskuksissaan paljon hoitoa tarvitseville helsinkiläisille. Aloitteessa todetaan, että tehokkaimmin malli on toiminut moniammatillisena omahoitotiiminä, jossa sama lääkäri, hoitaja ja tarvittaessa muut ammattilaiset vastaavat paljon hoitoa tarvitsevistä asiakkaista säästäen terveydenhuollon kustannuksia ja parantaen asiakas- ja työtyytyväisyyttä, hoidon laatua ja jatkuvuutta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti 3.9.2024 § 174 palauttaa asian sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle uudelleen valmisteltavaksi aloitevastauksen täsmennyksiä varten. Uudessa aloitevastauksessa on kuvattu Helsingin paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tuki (PPT-tuki) ja jatkosuunnitelma sen varmistamiseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin terveys- ja hyvinvointikeskuksissa on kehitetty prosessi, joka tukee paljon palveluja tarvitsevia asiakkaita toimialan terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa. Siihen sisältyy omalääkäriin nimeäminen PPT-

asiakkaille, joten Omalääkäri 2.0 -mallin rakentamista erikseen sen rinnalle ei nähdä tarpeelliseksi.

Helsinki pyrkii määrätietoisesti ottamaan käyttöön perusterveydenhuollon omalääkärimalli 2.0:n kaltaisen omatiimimallin kaikilla terveysasemilla erityisesti paljon palveluja tarvitseville ja monisairaille. Erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille nimetään jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Mallista tiedotetaan asiakkaille laajasti ja selkeästi.

Helsingin paljon palveluja tarvitsevien tuki käytännössä

Paljon palvelua tarvitsevien tukimuotoa (PPT-tuki) tarjotaan Helsingin sosiaali- ja terveystalouksissa asiakkaille, joilla on monialaisia ja pitkäaikaisia sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeita eri elämänalueilla. Asiakkailta on monesti merkittäviä haasteita arjessa pärjäämisessä, he voivat käyttää runsaasti sosiaali- ja/tai terveystalouksia, tai heillä on sosiaalihuoltolain mukainen erityisen tuen tarve. Tukea tarjotaan myös asiakkaille, joilla on useita terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä riskitekijöitä, vaikka heillä ei olisi merkittäviä arjen haasteita. PPT-tuen tavoitteena on tarjota asiakkaalle koordinoitua ja oikea-aikaista tukea kokonaisvaltaisesti.

Asiakkaat tulevat paljon palvelua tarvitsevien tuen piiriin, joko nykyisistä palveluista tai uusina asiakkaina ja heidän tarpeensa arvioidaan yhdessä ammattilaisten kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset arvioivat asiakkaan tarpeita monialaisesti ja laativat yksilöllisen asiakas-, hoito- ja palvelusuunnitelman. PPT-tuen tavoitteena on vähentää palvelujen päällekkäisyyksiä, ennakoida palvelutarvetta, vahvistaa monialaista yhteistyötä ja integroida sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut asiakkaalle sujuvaksi kokonaisuudeksi. Asiakas saa mahdollisuuden osallistua aktiivisesti oman palvelupolkinsa suunnitteluun, ja palvelusuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa.

PPT-tuessa keskeistä on palvelun ja hoidon jatkuvuutta asiakkaalle varmistava Omatiimi, joka kootaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaan. Jos asiakkaalla on tarvetta esimerkiksi terveysaseman, suun-terveyden, psykiatrian ja aikuissosiaalityön palveluille, hänellä on nimettyinä työntekijät näistä palveluista. Työntekijät toimivat yhdessä tuottaen palveluita, jotka tukevat, hoitavat ja kuntouttavat asiakasta. Omatiimin ammattilaisista asiakkaan kokonaisuutta koordinoi terveydenhuollon hoitovastaava ja tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä yhteensovitteina asiakkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuuden. Omatiimin ammattilaiset toimivat tarvittaessa työparina yh-

asiakkaiden tarpeet. PPT-tuen piiriin kuuluville asiakkaille nimetään vähintään terveydenhuollon hoitovastaava, omahoitaja ja omalääkäri, sekä tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä ja muita Omatiimin jäseniä. Omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeäminen toteutuu kuitenkin Helsingin terveysasemilla vielä vaihtelevasti, jonka vuoksi palvelujen johtoryhmät sekä hoitoon pääsyn seurantaryhmä seuraa ja varmistaa toteutumisen. PPT-tuen toteutumista seurataan myös terveys- ja päihdepalvelujen hoitoon pääsyn seurantaryhmässä sekä terveys- ja hyvinvointikeskusten johdon foorumissa säännöllisesti.

Syksyllä 2024 Helsingissä otetaan käyttöön uusi Telia ACE - kontaktienhallintajärjestelmä, joka tukee hoidon tarpeen arviointia kaikissa asiakasyhteyksissä. Järjestelmä integroituu Apottiin, ja sen avulla asiakkaat pyritään tunnistamaan esimerkiksi puhelinumeron perusteella. Näin asiakas voidaan ohjata automaattisesti samaa kontaktia aiemmin hoitaneelle tiimille tai ammattilaiselle, mikä parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvuutta jo ensimmäisestä yhteydenotosta lähtien. Telia ACE ja Apotti-integraation avulla pyritään myös helpottamaan rekisterirajat ylittävää yhteistyötä ja vähentämään Apotti-järjestelmän teknisten haasteiden vaikutuksia, jotta palveluprosessit voidaan koordinoida tehokkaasti ja asiakastietoja hallita sujuvasti eri ammattilaisten välillä.

Rekisterirajat ylittävä yhteistyö sekä Apotti-järjestelmän tekniset haasteet ovat kuitenkin merkittäviä esteitä kokonaisuuden sujuvalle toteutukselle. Näiden haasteiden vuoksi asiakastietojen yhteensovittaminen ja palveluprosessien koordinointi voi hidastua. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että vuoden 2024 loppuun mennessä laaditaan etenemissuunnitelma vuodelle 2025 terveys- ja hyvinvointikeskusten palvelujen johdon toimesta. Sen tavoitteena on vahvistaa PPT-tuen toteutuminen toimialalla ja varmistaa kirjaamisen kattavuus.

Hallitus käynnistää valtakunnallisen valinnanvapauskokeilun 65 vuotta täyttäneille. Kokeilussa 65 vuotta täyttäneet pääsisivät yksityiselle yleislääkärille julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun suuruisella omavastuulla. Kokeilun on tarkoitus tulla voimaan 1.9.2025.

Hyvinvointialueilla on käynnissä erilaisia omalääkärimallia kehittäviä hankkeita, joiden tavoitteena on hoidon jatkuvuuden parantaminen. Kokeiluja tuetaan Kestävän kasvun ohjelmasta (RRP). Hallitus valmistelee ja toteuttaa omalääkärimallikokeilun hoitoon pääsyn parantamiseksi ja hoidon jatkuvuuden vahvistamiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö kokoaa parhaillaan yhteen tietopohjaa aiemmista ja käynnissä olevista hankkeista. Tämän jälkeen käynnistetään ja syvennetään yhdessä hyvinvointialueiden kanssa omalääkärikokeiluja. Kela-korvauksia voidaan käyttää omalääkärimallin kehittämiseen osana kokeiluja.

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala seuraa aktiivisesti myös edellä mainittuja kansallisia kokeiluja ja on halukas osallistumaan niiden valmisteluun ja kokeilujen toteuttamiseen Helsingissä.

Vaikutusten arviointi

Asiakkaan ympärille kootun Omatiiimin tiivis yhteistyö parantaa hoidon laatua ja jatkuvuutta, ehkäisee palvelujen pirstoutumista ja edistää tehokasta tiedonkulkua eri ammattilaisten välillä. Omatiiimin avulla varmistetaan, että asiakas saa kokonaisvaltaista ja tarpeidensa mukaista tukea sekä lääketieteellisiin että sosiaalisiin haasteisiin.

Hoidon jatkuvuus on keskeinen terveydenhuollon laatuun, kokonaisvaltaisuuteen, tehokkuuteen, yhteistyöhön ja kustannuksiin sekä väestön terveyteen myönteisesti vaikuttava tekijä. Yksinomaan hoidon saatuuden painottaminen niukkojen resurssien vallitessa saattaa vähentää hoidon jatkuvuutta."

Käsittely

05.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Terveysasemien johtajalääkäri ***** oli kutsuttuna asiantuntijana.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1: Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Kappaleen neljä jälkeen lisätään uudeksi kappaleeksi:

"Helsinki pyrkii määrätietoisesti ottamaan käyttöön perusterveydenhuollon omalääkärimalli 2.0:n kaltaisen omatiimimallin kaikilla terveysasemilla erityisesti paljon palveluja tarvitseville ja monisairaille. Erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille nimetään jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Mallista tiedotetaan asiakkaille laajasti ja selkeästi."

Kannattaja: jäsen Johanna Nuorteva

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

22.10.2024 Pöydälle

03.09.2024 Palautettiin

27.08.2024 Pöydälle

18.11.2024

Asia/3

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Karoliina Ojala, THK-integraatiopäällikkö, puhelin: 09 310 50020
karoliina.ojala(a)hel.fi

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 09 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

18.11.2024

Asia/4

§ 714

V 27.11.2024, Tarkastuslautakunnan jäsenen valinta

HEL 2024-012401 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Sandra Hagmanille tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Johanna Virtasen tarkastuslautakunnan jäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Sandra Hagmanin (vas.) 2.8.2021 § 231 jäseneksi tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Sandra Hagman on 20.9.2024 pyytänyt eroa tarkastuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta otettuaan vastaan toisen luottamustehtävän.

18.11.2024

Asia/4

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan kuntalain 75 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudекseen tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2024 § 691

HEL 2024-012401 T 00 00 02

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

18.11.2024

Asia/4

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

18.11.2024

Asia/5

§ 715

V 27.11.2024, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2024-014498 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto valitsee Johanna Ljungbergin käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 25.10.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 8.9.2021 § 267 Ann-Kristin Nummelinin (RKP) käräjäoikeuden lautamieheksi.

Helsingin käräjäoikeus on 25.10.2024 antamallaan päätöksellä myöntänyt Ann-Kristin Nummelinille eron lautamiehen tehtävästä.

18.11.2024

Asia/5

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Päätös 25.10.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

18.11.2024

Asia/6

§ 716

V 27.11.2024, Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin perusparannuksen hankesuunnitelma

HEL 2024-008927 T 10 05 02

Päätös

A)

Kaupunginhallitus hyväksyi, että Pakkahuoneenlaiturin aluetta tavoitellaan pääosin kaupunkilaisten käyttöön poistamalla satamatoimintaan liittyvät turvatoimialueen kiinteät aidat. Tarkoituksena on vapauttaa alue heti, kun Helsingin Sataman toimintojen keskittäminen ja uudelleenjärjestely sen mahdollistaa.

B)

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin perusparannuksen 26.6.2024 hankesuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen siten, että rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 31 000 000 euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin perusparannuksen hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

A)

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

B)

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

Tausta ja tarpeellisuus

Kaupunkistrategian mukaan Eteläsatamasta ja Makasiinirannasta kehitetään elämyksellistä keskustaa, joissa kulttuuri ja vapaa-aika ovat vahvasti läsnä. Tavoitteena on kehittää rantavyöhykettä niin, että alueesta muodostuisi keskustan elinvoimaisuutta tukeva toiminnallisesti eheä kokonaisuus ja osa käveltävää keskustaa.

Makasiinilaituri sijaitsee Eteläsatamassa Olympiaterminaalin pohjoispuolella ja Pakkahuoneenlaituri on Makasiinilaiturin pohjoispuolella. Alue on tärkeä osa merelliseen Helsinkiin liittyvää kulttuurihistoriallista maisemaa.

Kaupunki järjesti alueen kehittämisen, asemakaavoituksen ja toteutuksen pohjaksi laatu- ja konseptikilpailun, jonka voitti Konsortium Granin Saaret-hanke. Alueelle on suunnitteilla kaupungin ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteisvalmisteluna arkkitehtuuri- ja designmuseo (ADM). Saaret-hankkeen ja museon toteuttamisedellytysten selvittämiseksi on tehty vuoden 2025 loppuun voimassaolevat aluevaraukset.

Kaupunginvaltuusto on tehnyt 3.2.2021 § 19 periaatepäätöksen satamatoimintojen uudelleenjärjestelyistä ja satama-alueiden maankäytön lähtökohdista Eteläsatamassa, Katajanokalla ja Länsisatamassa. Eteläsataman Tallinnan matkustaja-autolauttaliikenne keskitetään Länsisatamaan, jolloin Eteläsatamasta voidaan siirtää Tukholman matkustaja-autolauttaliikenne Katajanokalle. Satamatoimintojen keskittäminen avaa mahdollisuuden Makasiinirannan maankäytön kehittämiseksi.

Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin perusparannus on ensimmäinen osa Eteläsataman alueen maankäytön vaiheittaista toiminnallista kokonaisuudesta. Laiturien perusparannus mahdollistaa maankäytön jatkokehittämisen.

Alue on entistä merenpohjaa, joten sen geotekninen vakavuus ei nykytilassa täytä rakentamisen asettamia vaatimuksia ja alueen kokonaisvakavuus on melko huono. Nykyinen Makasiinilaiturin rantamuuri on huonossa kunnossa. Viereinen Pakkahuoneenlaiturin rantamuuri alkaa olemaan käyttöikänsä päässä. Makasiinilaituri tulee korjata, jotta alueen stabiliteetti voidaan varmistaa. Arkkitehtuuri- ja designmuseon ja Saaret-hankkeen rakentamista ei voida aloittaa ennen kuin Makasiinilaituri on korjattu. Pakkahuoneenlaituri korjataan, jotta alueella ei tarvitse aloittaa massiivista rakenteen perusparantamista heti uuden maankäytön valmistuttua.

Alue on Helsingin Sataman hallinnassa ja alueella on sataman rakenteita. Helsingin kaupunki ja Helsingin Satama sopivat tarvittavista sopimusmuutoksista ennen töiden aloittamista sekä kiinteän aidan pois-

tamisen aikataulusta Sataman toimintojen vetäytymissuunnittelun yhteydessä.

Lisätietoja ja aiempia päätöksiä:

- Kaupunginhallitus 22.5.2023 § 336: Elämyksellinen ydinkeskusta, ydinkeskustan maankäytön kehityskuvan 2032 hyväksyminen
- Kaupunginhallitus 5.6.2023 § 388: Alueen varaaminen Kiinteistö Oy ADM:lle arkkitehtuuri- ja designmuseohankkeen toteutusedellytysten jatkoselvittämistä varten (Makasiiniranta, Kaartinkaupunki)
- Kaupunginhallitus 12.6.2023 § 414: Alueen varaaminen Niam Oy:lle Makasiinirannan laatu- ja konseptikilpailun voittaneen ehdotuksen 'Saaret' kehittämistä ja kumppanuuskaavoitusta varten (Makasiiniranta, Kaartinkaupunki)
- Kaupunkiympäristölautakunta on 13.4.2021 § 173: Makasiinirannan ja Olympiarannan asemakaavamuutoksen suunnitteluperiaatteet

Hankesuunnitelma

Eteläsataman Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin laiturirakenteiden perusparannus on edellytys alueen maankäytön kehittämiseksi.

Makasiinilaiturin perusparannus mahdollistaa maankäytön kehittämisen. Nykyinen laituri on huonokuntoinen ja käyttöikänsä päässä. Alueen geotekninen kokonaisvakavuus ei mahdollista maankäytön kehittämistä, mikäli laiturirakennetta ei uusita.

Pakkahuoneenlaiturin käyttöikä on jäljellä rajallisesti. Laitureiden uusimisen yhteydessä varaudutaan siihen, että Pakkahuoneenlaituriin voi rakenteiden kestävyys puolesta kiinnittyä jatkossa keskisuuria aluksia. Laiturirakenne uusitaan, jotta alueella ei tarvitse aloittaa massiivista rakenteiden perusparantamista heti uuden maankäytön valmistuttua.

Hanke kattaa Makasiinilaiturin uudelleen rakentamisen nykyiselle paikalleen. Laiturialueen pituus on noin 160 metriä ja laajuus noin 3 400 m². Samassa yhteydessä toteutettava porapaaluseinän jatke varmistaa Makasiinirannan Saaret-hankkeen kortteleiden geoteknisen vakavuuden.

Lisäksi hankkeessa rakennetaan uudelleen Pakkahuoneenlaituri nykyiselle paikalleen kuitenkin siten, että nykyinen laiturilinja siirtyy noin 1,5 metriä merelle päin. Uusittavan laiturilinjan pituus on noin 190 metriä ja laajuus noin 2 200 m².

Rakentamisessa molemmat rantamuuriosuudet uusitaan ensin, ja tämän yhteydessä uusittaville alueille tehdään tilapäiset pintarakenteet. Rantamuurille tavoitellaan laadukasta visuaalista ilmettä, joka tarkentuu

jatkosuunnittelussa. Laadukkuuteen on varauduttu kustannusarviossa. Alueen muu esirakentaminen ajoittuu osittain samaan aikaan laitureiden perusparannuksen kanssa. Lopullisten päällysrakenteen sekä muiden alueen viimeistelytöiden ennakoidaan tapahtuvan alueelle sijoittuvan museon ja muiden rakennusten rakennustöiden jälkeen, osittain samanaikaisesti.

Hanke sisältää myös rakentamisen kannalta välttämättömät putki- ja johtosiirrot.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan maakäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuudessa yhdessä kaupunginkanslian aluerakentamisyksikön kanssa. Hankesuunnittelussa on kuultu asiantuntijoina mm. Helsingin Satamaa, kaupunginmuseota ja Museo-
virastoa.

Hankkeen toteutus- sekä ylläpitovastuu on kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden yleiset alueet -
palvelulla.

Perusparannushanke on tarkoitus aloittaa keväällä 2025 ja tavoiteaikataulu rakennustöiden valmistumiselle on kevät 2027.

Laitureiden perusparannus aloittaa rakentamisen ja mahdollistaa maankäytön kehittämisen alueella. Alueen muu esirakentaminen ajoittuu osittain samaan aikaan laitureiden perusparannuksen kanssa.

Hankkeen toteutusaikataulussa on huomioitu Makasiinirannan uuden maankäytön toteuttaminen ja se sovitetaan yhteen sataman vetäytymiseen alueelta.

Pakkahuoneenlaituri on satama-alueetta. Pakkahuoneenlaiturin korjaustyön aikana Pakkahuoneenlaituri on pois käytöstä, työmaalla ei ole vaikutuksia alueen muihin liikennejärjestelyihin.

Laiturien korjaamisen jälkeen muu alue vapautuu esirakentamiselle. Sataman työnaikainen vaiheistus suunnitellaan siten, että sataman maaliikenne voi jatkua sujuvasti. Suunnittelussa ja rakentamisessa varmistetaan, että rakennustyöllä ei ole vaikutusta meriliikenteeseen muualla kuin uusittavilla laituriosuuksilla.

Eteläsatamassa satamatoiminnot kehittyvät lähivuosina niin, että Makasiinilaituri risteilyalueen pohjoinen puolikas vapautuu satamatoimin-

noilta kaupunkilaisten käyttöön Makasiinilaiturin taitorakenteiden peruskorjauksen valmistuttua.

Pakkahuoneenlaiturin risteilyaluetta tullaan käyttämään jatkossa vain rajoitetusti satamatoimintoihin valtiovierailujen ja viranomaiskäyntien tarpeisiin. Alueen rakentuessa Pakkahuoneenlaituri on vapaasti kaupunkilaisten käytettävissä lukuun ottamatta hetkiä, jolloin vesiteitse tapahtuvien erityiskäyntien aikana pääsy asiattomilta estetään kansainvälisen alusliikenteen vaatimalla kiinteällä ISPS-aidalla turvallisuuden varmistamiseksi. Kiinteän aidan poistamisen aikataulusta sovitaan Helsingin Sataman vetäytymissuunnittelun yhteydessä.

Pakkahuoneenlaiturin avaaminen kaupunkilaisille ja vierailijoille on myönteinen asia ja tukee kaupungin strategisia linjauksia elinvoimaisen keskustan toteuttamiseksi ja rantavyöhykkeen kehittämiseksi osana käveltävää keskustaa.

Makasiinilaiturin nykyisen risteilyalueen pohjoinen puolikas vapautuu satamatoiminnoilta kaupunkilaisten käyttöön Makasiinilaiturin taitorakenteiden peruskorjauksen valmistuttua.

Makasiinilaituri ja Pakkahuoneenlaituri voidaan toteuttaa joko yhdessä tai kahdessa erillisessä urakassa. Makasiinilaiturin toteuttaminen ei vaadi toimenpidelupaa ja se tulee rakentaa ennen arkkitehtuuri- ja designmuseon sekä Saaret-hankkeen rakentamisen aloittamista.

Pakkahuoneenlaituri puolestaan tarvitsee poikkeaman rakennuskiellostä sekä toimenpideluvan.

Liitteenä 1 olevassa hankesuunnitelmassa on esitetty alustava tarkempi arvio hankkeen toteutusaikataulusta, osittelusta ja vaiheistuksesta. Toteutusaikataulu tarkentuu urakoiden valmistelun yhteydessä.

Kustannukset

Hankkeen arvonlisäveroton kokonaiskustannusarvioon perustuva enimmäishinta on 31 miljoonaa euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa. Enimmäishinta sidotaan maanrakennuskustannusindeksin pistelu-kuun 131,22 (04/2024, 100= 2015 taso).

Makasiinilaituria uusitaan noin 160 metrin matkalta ja uusimisen suurimmat kustannukset muodostuvat porapaaluseinästä. Makasiinilaiturin uusimisen kustannukseksi on arvioitu 16,6 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi samaan aikaan Saaret-hankkeen tonttien geoteknisen vakavuuden varmistamiseksi rakennettavan porapaaluseinän jatkon kustannukseksi on arvioitu noin 600 000 euroa. Lisäksi kustannuksia tulee johtosirroista noin 400 000 euroa.

Pakkahuoneenlaituri on myös arvioitu huonokuntoiseksi ja uusiminen on järkevää tehdä ennen rannan tonttien rakentamista. Pakkahuoneenlaiturin kunnostamisen yhteydessä pistolaituria levennetään noin 1,5 metriä, jotta laiturilinja pysyy suorana ja mahdollistaa paremmin alusten kiinnittymisen laituriin. Pakkahuoneenlaiturin uusimisen kustannukseksi on arvioitu 11,0 miljoonaa euroa.

Hankesuunnitelmassa esitettyjen edellä mainittujen kustannusten lisäksi päätösesityksen enimmäishintaan on sisällytetty hankkeen suunnittelun keskeneräisyyden takia kunnallistekniikan ja pilaantuneiden maiden kunnostamiseen sekä tarvittaviin lisä- ja muutostyövarauksiin yhteensä 2,4 miljoonaa euroa.

Hanke lisää kaupungin vastuulla olevan infrastruktuurin määrää. Vuosittainen laskennallinen kustannus on noin 1,5 % hankkeen jälleenhankinta-arvosta eli noin 400 000 euroa, josta 1 %-yks on varautumista peruskorjaukseen ja 0,5 %-yks kunnossapito- ja hoitotöitä.

Rahoitus

Makasiinirannan esirakentamiseen on vuoden 2025 talousarvion valmistelussa varattu vuosille 2025 - 2027 talousarviokohdalle 8 08 01 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi yhteensä 43,5 miljoonaa euroa sisältäen laiturien rakentamisen lisäksi myös alueen muun esirakentamisen aloittamisen.

Makasiinirannan esirakentamiseen vuosille 2025 - 2034 on vuoden 2025 talousarvion valmistelussa varattu yhteensä 88,5 miljoonaa euroa. Makasiinirannan esirakentamisen tarkentuva rahoitustarve ja ajoitus tullaan huomioimaan tulevien vuosien talousarvioehdotuksissa.

Kaupunkiympäristölautakunnan esitys

Kaupunkiympäristölautakunta on 3.9.2024 § 410 esittänyt kaupunginhallitukselle hankesuunnitelman hyväksymistä. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi, että Pakkahuoneenlaiturin aluetta tavoitellaan pääosin kaupunkilaisten käyttöön poistamalla satamatoimintaan liittyvät turvatoimialueen kiinteät aidat.

Asiasta on saatu Helsingin Sataman arvio, jonka mukaan Pakkahuoneenlaituri vapautuu Sataman toiminnoilta kaupunkilaisten ja vierailijoiden käyttöön viimeistään koko alueen valmistuttua, jolloin myös kiinteä aita voidaan poistaa. Tarkoituksena on vapauttaa alue heti, kun Sataman toimintojen keskittäminen ja uudelleenjärjestely sen mahdollistaa. Päätösesityksen jälkimmäinen kohta on tarkennettu seuraavaan muotoon "Kaupunginhallitus hyväksyy, että Pakkahuoneenlaiturin aluetta

18.11.2024

tavoitellaan pääosin kaupunkilaisten käyttöön poistamalla satamatoimintaan liittyvät turvatoimialueen kiinteät aidat. Tarkoituksena on vapauttaa alue heti, kun Helsingin Sataman toimintojen keskittäminen ja uudelleenjärjestely sen mahdollistaa."

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin perusparannuksen hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

A) Kunnallisvalitus, valtuusto
B) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 03.09.2024 § 410

HEL 2024-008927 T 10 05 02

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen Makasiinilaiturin ja Pakkahuoneenlaiturin perusparannuksen 26.6.2024 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä ja hankkeen toteuttamista siten, että rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 31 000 000 euroa huhtikuun 2024 kustannustasossa.

18.11.2024

Asia/6

Lisäksi kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi, että Pakkahuoneenlaiturin aluetta tavoitellaan pääosin kaupunkilaisten käyttöön poistamalla satamatoimintaan liittyvät turvatoimialueen kiinteät aidat.

Käsittely

03.09.2024 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Otso Kivekäs (hallintolain 28 §:n 1 momentin 5 kohta)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lasse Toivanen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 39343
lasse.toivanen(a)hel.fi

18.11.2024

Asia/7

§ 717

**V 27.11.2024, Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen peruspa-
rannuksen hankesuunnitelman enimmäishinnan korottaminen**

HEL 2019-009482 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen 11.7.2019 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäishinnan korotuksen jälkeen hankkeen uusi urakkavaiheen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 21 476 700 euroa heinäkuun 2022 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tausta

Käpylän peruskoulu on oman alueensa lähikoulu. Käpylän yhtenäinen peruskoulu on sijoitettu Hykkylän, Untamon ja Väinölän olemassa oleviin rakennuksiin. Kokonaisuus muodostaa kampuskoulun Käpylään.

Käpylän peruskoulussa annetaan suomenkielistä perusopetusta luokka-asteilla 1.–9. Yhteensä koulun mitoittava oppilasmäärä on 880, sisältäen kaksikielisen opetuksen ja erityisopetuksen pidennetyn oppivelvollisuuden toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen (TOI) ja kehitysvammaisten oppilaiden opetuksen (POY) ryhmät sekä alueellisen erityisluokan. Koulussa järjestetään painotettua luonto-, tiede- ja espanjan opetusta. Lisäksi koulussa on aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Hankesuunnitelma koskee Käpylän Väinölä -rakennuksen laajaa toiminnallista ja teknistä perusparannusta. Hankkeessa ajanmukaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisesti myös turvallisuuden osalta ja varustetaan esteettömät tilat rakennuksessa toimivalle vaativalle erityisopetukselle. Kädentaitojen opetus siirretään Hykkylästä Väinölään, jonne tehdään yhtenäinen ja esteetön kädentaitojen opetuksen tilakokonaisuus. Hankkeessa uusitaan rakennuksen talotekniikka, parannetaan energiatehokkuutta, korjataan vaurioituneet julkisivut, ikkunat ja vesikatto, salaojitusjärjestelmä sekä korjataan kosteusvaurioituneita rakenteita. Lisäksi piha-alueen toiminnallisuutta ja valaistusta sekä kulureittejä parannetaan.

Hankkeessa toteutettiin ensin erillinen purku-urakka. Rakennustyöt alkoivat purku-urakan osalta tammikuussa 2022 ja päättyivät kesäkuussa 2022. Varsinainen perusparannusurakka alkoi elokuussa 2022 ja päättyi maaliskuussa 2024.

Hankepääätös ja hyväksytty kustannusarvio

Kaupunginvaltuusto (11.12.2019 § 372) hyväksyi Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen 11.7.2019 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 273 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 18 400 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Kustannusmuutokset ja niiden syyt

Purku-urakassa kustannukset kasvoivat noin 230 000 euroa, koska välipohjien tyhjennykset jouduttiin tekemään laajalta alalta alapuolelta (alemman kerroksen katon kautta) rakenneteknisistä syistä. Lisäksi haitta-ainepurkujen kustannukset olivat arvioitua suuremmat.

Perusparannusurakassa töiden aikana tavanomaisten perusparannushankkeen muutostyökustannusten lisäksi lisäkustannuksia aiheuttivat:

- Rakennuskustannusindeksin nousu vallitsevan poikkeuksellisen markkinatilanteen vuoksi. Indeksisidonnaisuuden vaikutus urakkahintaan kokonaisuudessaan oli noin 170 000 euroa.
- Julkisivurappauksen uusimisessa vanhan rappauksen poiston jälkeä rappausalustan vahvistaminen ja täyttöraupaus. Kustannusvaikutus oli noin 200 000 euroa.
- Ikkuna-aukkojen (130 kpl) syvennyksistä haitta-ainetta sisältävän eristeen poisto ulkokautta rakenneteknisistä syistä. Kustannusvaikutus oli noin 70 000 euroa.
- Sisäseinien rappauksen arvioitua laajempi uusiminen, 500m²:n sijaan 2700m². Kustannusvaikutus oli noin 150 000 euroa.

- Urakka-ajan piteneminen kuukaudella. Kustannusvaikutus oli yhteensä noin 150 000 euroa.

Edellä esitettyjen kustannusmuutosten seurauksena enimmäishinta ylittyy yhteensä 980 000 euroa.

Hankkeen uudet kokonaiskustannukset

Hankkeen hyväksytty indeksikorjattu arvonlisäveroton enimmäishinta urakoiden tilausajankohtana oli arvonlisäverottomana 20 496 700 euroa heinäkuun 2022 kustannustasossa.

Hankkeen enimmäishinnan korotuksen jälkeen hankkeen uusi urakka-vaiheen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 21 476 700 euroa heinäkuun 2022 kustannustasossa.

Tilakustannukset kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Tilojen tulevaksi sisäiseksi kokonaisvuokraksi arvioidaan 29,67 euroa/htm², josta pääomavuokra on 24,13 euroa/htm² ja ylläpitovuokra 4,06 euroa/htm², maanvuokra 0,82 euroa/htm² sekä yleiskustannus 0,67 euroa/htm², yhteensä 126 431 euroa/kk ja 1 517 175 euroa/v. Vuokra-arvio on laskettu hankkeen korjatun enimmäishinnan perusteella 35 vuoden poistoajalla ja 2,5 % tuotto-odotuksella. Pääomavuokra tarkentuu toteutuneiden kustannusten mukaan ja ylläpitovuokra valmistusajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Rahoitus

Talousarvion 2024 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2024 - 2033 hankkeelle on varattu 20,5 miljoonaa euroa siten, että hankkeen rakentaminen ajoittuu vuosille 2022 – 2024 ja vuoden 2024 määräraha varaus on 4,4 miljoonaa euroa.

Enimmäishinnan korotus on mahdollista kattaa vuoden 2024 talousarviossa kaupunkiympäristölautakunnan käyttöön talousarviokohdalle 8 02 Rakennukset osoitetuista määrärahoista. Rakennukset talousarviokohdan määrärahoja jää vuonna 2024 käyttämättä muiden hankkeiden toteutuksessa tapahtuneiden viivästymisten seurauksena, joka mahdollistaa määrärahojen uudelleen kohdentamisen.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö

18.11.2024

Asia/7

Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 30.05.2024
§ 69

03.10.2019 Ehdotuksen mukaan

11.12.2019 Ehdotuksen mukaan

02.12.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

25.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Jari Miettinen, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 36973
jari.miettinen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.11.2019 § 363

HEL 2019-009482 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi puoltavan lausunnon osoitteessa Väinölänkatu 7 sijoittuvasta Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen perusparannuksen hankesuunnitelmasta. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen jatkosuunnittelussa ja toteutuksessa tulee edel-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

leen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Erityisesti äänen-
neristuksen ja -vaimennuksen huolelliseen toteutukseen ja valaistuk-
seen tulee kiinnittää huomiota. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella
helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen
kustannus seurannan ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin
ajalta. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisym-
päristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyy-
destä on huolehdittava.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeen jatkosuunnit-
telussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja op-
pilaiden näkemykset tilojen kehittämisessä.

Hanke on esitelty kasvatus- ja koulutustoimialan työsuojelun yhteistoi-
mintahenkilöstölle 22.5.2019. Työsuojelun lausunto otetaan huomioon
jatkosuunnittelussa.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Sari Lehtonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 15124
sari.k.lehtonen(a)hel.fi
Hanna Välitalo, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 83012
hanna.valitalo(a)hel.fi

18.11.2024

Asia/8

§ 718

V 27.11.2024, Valtuutettu Pilvi Torstin aloite Helsingin pormestari- mallin ja johtamisjärjestelmän arvioinnista

HEL 2023-004744 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Kaupunginhallitus toteaa, että valtuustoryhmät käyvät erikseen keskustelun tulevan kauden poliittisen toiminnan organisoinnista ja toimintamalleista. Keskustelun tarkoitus on kehittää poliittisen johtamisjärjestelmän toimintatapoja sekä vahvistaa luottamushenkilöiden toimintaedellytyksiä. Tarkoitus on tuottaa luottamushenkilöiden työn tueksi kirjallinen ohje vuonna 2025 alkavan valtuustokauden alkuun mennessä.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että johtamisjärjestelmän perusratkaisun tai hallintosäännön laajojen muutoksien osalta ei tällä hetkellä ole sellaista laajaa poliittista tukea, joka olisi tarpeen yhteisen valmistelun aloittamiseksi.

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Reetta Sariola, strategiapäällikkö, puhelin: 09 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.04.2023 Torsti Pilvi Helsingin pormestari-
mallin ja johtamisjärjestelmän arviointi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pilvi Torsti ja 31 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan pormestarimallin riippumattomaa arviointia aiemmin toteutettujen johtamisjärjestelmää koskevien arviointien sekä viime vuosien operatiivisten johtamisen ongelmatilanteiden perusteella.

Kaupunginvaltuusto päätti 17.1.2024 (§ 13) palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että pormestarimallin kehittämistarpeita tullaan arvioimaan riippumattomasti vuoden 2024 loppuun mennessä, ja arvioinnissa huomioidaan aloitteessa mainitut ongelmatilanteet. Arvioinnin yhteydessä tulee myös tuottaa poliittiseen päätöksentekoprosessiin esitykset mallin ongelmien, kuten vallan keskittymisen korjaamiseksi.

Johtamisjärjestelmä uudistuksen arviointi 2018–2021

Helsingissä tehtiin vuonna 2017 yksi Suomen suurimmista johtamisjärjestelmä uudistuksista, missä Helsinki siirtyi pormestari- ja toimialamalliin. Lisäksi otettiin käyttöön Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmalli sekä uudistettiin lautakuntarakenteet. Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistus oli laaja hallinnonuudistus, jossa muutokset näkyivät niin työntekijöille ja esihenkilöille kuin poliittiselle ja viranhaltijajohdolle.

Kun kaupunginvaltuusto päätti uudesta kaupunkistrategiasta 27.9.2017, se päätti samalla tuottaa arvion uuden johtamisjärjestelmän ja toimialamallin toimivuudesta ja onnistumisesta. Arvion tekemiseksi kaupunki käynnisti laajan johtamis uudistuksen arviointikokonaisuuden. Kyse oli laajasta arviointikokonaisuudesta, joka tuotti merkittävää tietoa kunnallisan alan muutoksesta.

Arviointikokonaisuus koostui useista eri arvioinneista:

- KPMG Oy:n toteuttamat kolme arviointiraporttia vuosina 2018–2021.
- Tieteellisistä arviointitutkimuksista, joiden toteuttajina olivat Hanken Svenska Handelshögskolan, Tampereen yliopisto ja Helsingin yliopisto. Kattavin näistä oli Tampereen yliopiston tekemä akateeminen kokonaisarviointi. Selvitykset toteutettiin 2018–2021.

Hankenin arviointitutkimus kohdistui kaupunkiympäristön toimialaan sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaan ja se toteutettiin etnografisin keinoin. Helsingin yliopiston arviointitutkimus keskittyi kasvatukseen ja

koulutuksen toimialaan. Tampereen yliopisto toteutti johtamisjärjestelmän uudistuksesta akateemisen kokonaisarviointitutkimuksen. Arvioin- teja käsiteltiin valtuustoseminaareissa 2019 ja 2021, kaupunginhallituk- ssa, kaupunginhallituksen aamukouluissa ja kaupungin johtoryhmäs- sä.

Tehdyn arviointikokonaisuuden perusteella poliittisen johtamisjärjes- telmän (pormestarimalli ja lautakuntakokonaisuus) sekä operatiivisen johtamisjärjestelmän (toimialamalli) koettiin pääsääntöisesti edenneen uudistusten tavoitteiden suuntaisesti.

Johtamisjärjestelmän ja toimialamallin arvioinneista muodostui selkeä kuva, ettei laaja-alaista uudelleenarvioinnin tarvetta tehdyn muutoksen kokonaisuudelle ollut. Yhteenvedon perusteella kuitenkin todettiin, että muutos oli osin vielä kesken ja myös eräitä parantamistoimenpiteitä tunnistettiin. Arvioinnin perusteella hallintosäännössä mm. selkeytettiin kaudella 2017-2021 apulaispormestareiden tehtävänkuvaa ja roolia toimialan toiminnassa. Tällöin apulaispormestareiden tehtäviin lisättiin kaupunkistrategian ja talousarvion toteutumisen valvominen toimialalla sekä omalta osaltaan toimialan asioiden viestinnästä huolehtiminen.

Arviointiin perustuen esitettiin kehittämissuosituksena selkeyttää ylim- män poliittisen ja viranhaltijajohdon rooleja ja työnjakoa sekä sopia yh- teisistä menettelytavoista, tavoitteista ja toimintaperiaatteista. Kaupun- gin johtoryhmän ja muiden strategisten työryhmien roolia johtamisessa suositeltiin selkeytettäväksi ja niiden toiminnan avoimuutta lisättäväksi. Vuorovaikutteisuuden lisäämistä suositeltiin kaupungin toimintaan ja johtamiseen parantamaan kaupungin kehittämistä sekä vahvistamaan henkilöstön ja kaupunkilaisten osallisuuden kokemusta ja sitoutumista.

Kuluvan valtuustokauden aikana näihin suosituksiin on vastattu erityi- sesti strategian toimeenpanoa tukevilla ohjelmaryhmillä. Strategiaan keskeisesti pohjautuvien ohjelmaryhmien työskentely on vahvistanut pyrkimystä kollektiivisempaan asioiden käsittelyyn ja tiedon jakamiseen niin pormestariston kuin pormestarikunnan ja viranhaltijoiden kesken. Ohjelmaryhmien työtä arvioidaan ja kehitetään osana valtuustostrate- gian päätösarviointia. Vuorovaikutteisuuden lisäämiseksi ja johtamista koskevan tiedon laajemman saatavuuden mahdollistamiseksi mm. kaupungin johtoryhmien pöytäkirjat ovat myös muutettu julkisiksi.

Kaupunki on aloitteen mukaisesti pitkäjänteisesti pyrkinyt parantamaan kaupungin operatiivista johtamista ja johtamisjärjestelmää. Keväällä 2023 aloitettiin sisäinen selvitys kaupungin operatiivisesta johtamisjär- jestelmästä. Selvityksen tavoitteena on vahvistaa kaupungin johtavien viranhaltijoiden yhteistä johtamista sekä tukea päätöksenteon toimeen- panoa läpi kaupunkiorganisaation. Selvitys ja suositukset valmistuivat

maaliskuussa 2024. Sen perusteella kesäkuussa 2024 selkiytettiin poliittisen ja operatiivisen johtamisen työnjakoa sekä vahvistettiin organisaatorajat ylittävää operatiivista virkajohtamista muodostamalla kaupungin johtoryhmän lisäksi ylimmästä virkajohdosta koostuva virkajohdon foorumi (nk. operatiivinen johtoryhmä). Kansliapäällikön asettama virkajohdon foorumi kokoontuu joka toinen viikko. Se käsittelee kaupunkiyhteiseen johtamiseen, kehittämiseen ja toimeenpanoon liittyviä operatiivisia asioita sekä ohjaa kaupunginhallitukseen ja sen jaostoihin valmisteltavia asioita. Virkajohdon foorumin kanssa vuoroviikoin koontuvan kaupungin johtoryhmän työskentely jatkuu. Johtoryhmässä pormestarikunta yhdessä kansliapäällikön ja toimialajohdon kanssa yhteensovittaa ja ohjaa kaupungin strategiseen ja kokonaisjohtamiseen liittyvien merkittävien asioiden valmistelua ja toimeenpanoa.

Lisäksi kaupungin on meneillään useita muita operatiivisen johtamisen kehittämistoimenpiteitä. Keskeinen kaupunkiyhteistä johdettavuutta tukeva uusi toimintamalli on suurten muutoshankkeiden hallinnan parantamiseen pyrkivä kaupunkiyhteisten muutoshankkeiden hallintamalli, jonka käyttöönosta kansliapäällikkö teki päätöksen lokakuussa 2023. Kaupungilla on jatkuvasti käynnissä laajoja muutoshankkeita, joilla on vaikutuksia kaupungin palveluihin ja toimintaan, tietojärjestelmiin, henkilöstöön sekä kuntalaisiin. Muutoshankkeiden hallintamallilla varmistetaan, että jatkossa kaupunkiyhteisiksi tunnistetut muutoshankkeet huomioivat riittävästi kaupunginkanslian, toimialojen ja liikelaitosten kyvyn toteuttaa hanke. Hallintamallilla varmistetaan myös, että kaupungin ylin johto pystyy valvomaan, seuraamaan ja tukemaan muutoshankkeiden toimeenpanoa sekä tekemään tarvittaessa hankkeita koskevia päätöksiä.

Lisäksi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden johtamis- ja koordinaatio-rakennetta (Stadin HYTE) uudistetaan vastaamaan sote-uudistuksessa muuttunutta lainsäädäntöä. Päätökset johtamis- ja koordinaatio-rakenteen muutoksista tehdään kaupunginhallituksessa syksyllä 2024.

Kaupungissa on käynnistynyt liikelaitosten johtamisjärjestelmän mahdollisen uudistamisen selvitystyö. Kansliapäällikkö asettama työryhmän tarkastelee kaupungin liikelaitosten ohjausrakenteiden kokonaisuutta ja selvittää kaupungille tarkoituksenmukaista liikelaitosten johtamisjärjestelmää. Työryhmän tehtävänä on tehdä ehdotus kaupungin liikelaitosten johtamisjärjestelmän uudistamiseksi, jos se arvioinnin nojalla osoittautuu perustelluksi. Työryhmän loppuraportti on käsitellyssä.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti 13.3.2024 työllisyyspalveluliikelaitoksen perustamisesta. Kaupunginhallitus on linjannut, että työvoimapalveluiden ja kotoutumista edistävien palveluiden organisoinnin toimivuus-

desta tehdään ulkopuolinen arviointi valtuustokauden 2025–2029 jälkipuoliskolla, kun liikelaitosmalliin perustuvasta tuotantotavasta on kertynyt useamman vuoden kokemus ja että kaupunginkanslia valmistelee strategianeuvotteluihin mennessä selvityksen te-palveluiden järjestämisestä.

Kaupunkistrategian 2021–2025 loppuarviointi valmistuu vuoden 2025 alussa ja sitä käsitellään helmikuussa 2025 pidettävässä valtuustoseminaarissa. Strategian loppuarvioinnissa voidaan nostaa esiin ja ehdottaa parannuksia myös strategian toimeenpanoon liittyen.

Lopuksi voidaan todeta, että vuosien 2017–2024 aikana toteutetut arvioinnit ovat kattavia, nykyisellään valideja ja niiden kehittämissuosituksen perusteella on tehty kattavasti toimenpiteitä. Arvioinneissa tunnistettujen haasteiden osalta on toteutettu suositusten mukaisia uudistuksia johtamisen työnjakoihin ja toimintatapoihin. Lisäksi on laajasti parannettu kaupunkiyhteistä tekemistä sekä eri johtamis- ja koordinaatio-rakenteita.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua, ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Reetta Sariola, strategiapäällikkö, puhelin: 09 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 05.04.2023 Torsti Pilvi Helsingin pormestarimallin ja johtamisjärjestelmän arviointi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 04.11.2024 § 677

HEL 2023-004744 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

18.11.2024

Asia/8

Käsittely

04.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

28.10.2024 Pöydälle

21.10.2024 Pöydälle

07.10.2024 Pöydälle

11.12.2023 Ehdotuksen mukaan

04.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Reetta Sariola, strategiapäällikkö, puhelin: 09 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 17.01.2024 § 13

HEL 2023-004744 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

17.01.2024 Palautettiin

Valtuutettu Elisa Gebhard ehdotti valtuutettu Ville Jalovaaran kannattamana, että asia palautetaan kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että pormestarimallin kehittämistarpeita tullaan arvioimaan riippumattomasti vuoden 2024 loppuun mennessä, ja arvioinnissa huomioidaan aloitteessa mainitut ongelmatilanteet. Arvioinnin yhteydessä tulee myös tuottaa poliittiseen päätöksentekoprosessiin esitykset mallin ongelmien, kuten vallan keskittymisen korjaamiseksi.

4 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

18.11.2024

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
EI-ehdotus: Palautus

Jaa-äännet: 35

Mukhtar Abib, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Juha Hakola, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Shawn Huff, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Otto Meri, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 45

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Jenni Hjelt, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Laura Kolbe, Pia Kopra, Minja Koskela, Ajak Majok, Petra Malin, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Maria Ohsalo, Tom Packalén, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Suldaan Said Ahmed, Minna Salminen, Pekka Sauri, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Byoma Tamrakar, Erkki Tuomioja, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 2

Laura Korpinen, Björn Månsson

Poissa: 3

Mikael Jungner, Teija Makkonen, Ozan Yanar

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Reetta Sariola, vs. strategiapäällikkö, puhelin: 09-310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

18.11.2024

Asia/9

§ 719

V 27.11.2024, Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite Kaija Saariahon muistomerkistä

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kunnioittaa säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunginhallitus suhtautuu Kaija Saariahon muistomerkkihankkeeseen lähtökohtaisesti hyvin myönteisesti. Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttava. Hän jätti pysyvän jäljen musiikin historiaan ja hänen taiteensa innoittaa tekijöitä maailmanlaajuisesti. Saariaho puhui taiteen tekijöiden työn arvostuksen puolesta ja piti esillä taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä.

Kaupunki ei toteuta henkilömuistomerkkejä itse vaan ne saadaan lahjoituksina, joten kaupunginhallitus kehottaa jatkamaan ratkaisun etsimistä asiasta kiinnostuneiden toimijoiden kanssa. Hankkeen edistämiseksi tarvitaan lahjoittajataho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelun ja toteutuksen sekä huolehtii tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta. Muistomerkki on mahdollista toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä. Muistomerkin suunnittelu voidaan tehdä tilaustyönä tai kilpailuna.

Kaupunki voi edistää muistomerkkihanketta saattamalla asiaan liittyviä toimijoita yhteen. Helsingin taidemuseo HAM voi auttaa julkisen taiteen asiantuntijaosaamisellaan teoksen suunnittelussa. Kaupunkiympäristön toimiala voi etsiä teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta alueilta ja neuvoa lupa-asioissa. Jos teoksen taiteelliset kriteerit täyttyvät, kuten tässä tapauksessa saattaisi hyvin olla, HAM voi esittää teoksen ottamista kaupungin taidekokoelmaan. Tällöin kaupunki huolehtisi sen ylläpidosta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

18.11.2024

Asia/9

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2024 § 501

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä kunnioitetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotusta kauniina ja suhtautuu itse ajatukseen positiivisesti. Lautakunta toteaa kuitenkin, että kuten vastaavissa muissakin muistomerkkialoitteissa, kaupunki ei itse ole aloitteellinen hankkeeseen tai sen toteutukseen ryhtyvä.

Hankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelu- ja toteutusprosessista sekä tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta huolehtimisen. Helsingin kaupunki voi antaa asiantuntija-apua prosessin eri vaiheissa ja etsiä hankkeeseen ryhtyvän tahon kanssa teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta mailta. Tarvittaessa kaupunkiympäristön toimiala voi tarjota neuvontaa kaupunkiympäristö- ja lupa-asioissa ja Helsingin taidemuseo HAM osaamistaan julkisen taiteen saralla.

Muistomerkin suunnittelu voidaan toteuttaa esimerkiksi tilaustyönä tai kilpailuna. Rahoitus voidaan toteuttaa esimerkiksi yksityisillä varoilla, lahjoitusvaroin tai kansalaiskeräyksellä.

Lausunto on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

01.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 10 kokouksen asiana nro 3.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 09 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 137

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä muistetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Saariahon elämäntyön muistaminen pysyvällä tavalla muistomerkillä on kaunis ja kiinnostava ajatus. Lautakunta kuitenkin toteaa, että kuten vastaavissa aloitteissa aikaisemmin, noudatetaan tässäkin kaupungin linjausta, jonka mukaan kaupunki ei itse ole aloitteellinen tai toimeenpanijana muistomerkkihankkeissa henkilömuistomerkkien osalta, eikä toteuta niitä itse.

Näin ollen aloitteessa ehdotetun muistomerkkihankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka (tai tahoja, jotka yhdessä), vastaa teosprosessista: projektin johtamisesta, rahoituksesta, suunnittelusta ja toteutuksesta. Muistomerkki tulisi toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä kuten Sibelius-muistomerkki aikoinaan. Lautakunta kannustaa, linjauksen puitteissa, jatkamaan yhdessä asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa ratkaisun etsimistä muistomerkkin mahdollistamiseksi muilla tavoin Helsingissä.

Helsinki voi edistää muistomerkkiä mahdollistamalla keskusteluja kumppanitahojen yhteen saattamiseksi ja jos toteuttava ulkopuolinen taho löytyy, voi kaupunki tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tarjota julkisen taiteen osaamista (HAM Helsingin taidemuseo) ja julkiseen taiteeseen liittyvää kaupunkiympäristöosaamistaan (kaupunkiympäristön toimiala) prosessiin. Mikäli kriteerit täyttyvät, on kaupungin myös mahdollista ottaa muistomerkki vastaan HAM Helsingin taidemuseon julkisen taiteen kokoelmaan lahjoituksena, jolloin teoksen ylläpito olisi myös kaupungin vastuulla.

Saariahon tuotanto on laaja, ja yksi kansainvälisesti merkillepantava piirre siinä on hänen työnsä oopperataiteen kehittämisessä. Suomen kansallisooppera- ja baletti on alustavissa keskusteluissa ilmaissut kiinnostuksensa toimia aktiivisesti ja jatkamaan keskusteluja muistomerkkin aikaansaamiseksi.

Kaija Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttavaa. Hän jätti pysyvän jäljen musiikinhistoriaan, ja hänen taiteensa innoittaa maailmanlaajuisesti tekijöitä läpi taiteenalojen. Kaija Saarioho nosti eläessään myös kuuluvasti esiin taiteen ja

kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä, ja hän puhui väsymättä erilaisten ja eri vaiheissa taiteellisella urallaan olevien tekijöiden työn arvostuksen puolesta. Toteutuessaan muistomerkki ei olisi siis ainoastaan henkilömuistomerkki, vaan samalla se toisi pysyvällä tavalla Helsingin kaupunkikuvaan esille Saariahon elämäntyösään vaalimia arvokkaita asioita.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Aleksi Malmberg, intendentti, puhelin: 09 310 22701
aleksi.malmberg(a)hel.fi

18.11.2024

Asia/10

§ 720

V 27.11.2024, Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite sähköautojen latauksen ja sähkönkulutuksen optimimisesta

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Laura Kolehmainen: Poistetaan 9. kappaleen toinen virke: "ilman kaupungin myötävaikutustakin."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Laura Kolehmainen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Kolehmainen ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki varmistaa tarvittavin toimenpitein kaikkien toimijoiden kanssa, että sähköautojen latauspisteissä ei seiso autoja, joiden akut ovat täynnä ja kaupunki edellyttää, että lataamisen hinnoittelussa selvitetään pörssisähköperusteisuuden käyttöönottoa. Aloite on liitteenä 1.

Helsingin kaduille ja yleisille alueille on toteutettu latausasemia kolmessa vaiheessa. Ennen ensimmäistä kilpailutusta Helsingissä toteutettiin vuosien 2011–2016 aikana pilottina noin 50 latauspistettä 21 eri paikkaan. Ensimmäinen julkisten latausasemien kilpailutus toteutettiin vuonna 2018. Kilpailutukseen sisältyi noin 20 latausasemaa ja 59 latauspistettä. Toinen kilpailutus tehtiin vuonna 2022. Latauspisteitä toteutettiin vuoden 2023 aikana noin 140 kappaletta.

Latauspisteiden käyttöä rajoitetaan liikennemerkkein ja operaattoreiden hinnoittelumalleilla. Vuoden 2018 kilpailutuksen tuloksena toteutettujen latauspisteiden yhteydessä on lisäkilpi ”Vain sähköautojen lataukseen” tai lisäkilpi ”Sähköautojen lataus sallittu” ja vuoden 2022 kilpailutuksen perusteella toteutetuissa paikoissa on lisäkilpi H 22 ”Sähköauton latauspaikka”. Säästöpankinrannassa on 4 tunnin aikarajoitus sähköautojen pysäköintiin. Liityntäpysäköintipaikkojen yhteydessä olevilla latauspisteillä on tekstillinen lisäkilpi ”Vain sähköautojen lataukseen 12 h”. Käyttäjästävällisyyttä parannetaan varmistamalla, että myös ennen vuotta 2018 toteutetut latauspisteet varustetaan lisäkilvellä, joka ohjaa paikan käytön vain sähköautojen lataukseen.

Säästöpankinrannan ja liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteitä lukuun ottamatta latauspisteissä ei ole sallittua seisottaa ladattavaa ajoneuvoa akut täynnä. Liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteillä ajoneuvoa voi seisottaa latauspisteellä enintään 12 tuntia, vaikka akut olisivat täynnä latauspisteiden liityntäpysäköintitarkoituksen vuoksi. Säästöpankinrannan latauspisteelle asennetaan lisäkilpi H 22 ”Sähköauton latauspaikka”, joka kieltää akut täynnä olevan ajoneuvon seisottamisen.

Kunnallinen pysäköinninvalvonta valvoo kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevien latausasemien käyttöä, vaikka alueet on vuokrattu latausoperaattorin käyttöön. Jos ajoneuvo on pysäköitynä latausasemalle latausjohto kiinnitettynä mutta akku on täyttynyt, pysäköinninvalvonta voi antaa ajoneuvolle pysäköintivirhemaksun. Vuoden 2024 aikana 10.6.2024 mennessä virheellisestä pysäköinnistä sähköautojen latauspaikalle on annettu 521 pysäköintivirhemaksua. Laki ajoneuvon siirtämisestä ei mahdollista ajoneuvon välitöntä siirtämistä pois latauspaikalta akun täy-

tyttyä. Yksityisellä tontilla tapahtuvan julkisen latauksen pysäköinninvalvonnasta vastaa kiinteistön omistaja tai haltija.

Nykyisissä kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevissa latausasemissa kaupunki ei säätele latauksen hintaa. Se muodostuu markkinaehtoisesti operaattorin toimesta. Latausasemien operointia koskevissa sopimuksissa ei ole määräystä lataamisen hinnan suuruudesta. Pörssisähköperusteiseen hinnoitteluun siirtymisestä on tiedusteltu latausoperaattorin mielipidettä. Operaattorin mukaan pörssisähköperusteista ja muita dynaamisia hinnoittelumalleja on tarkasteltu, mutta ainakaan vielä niitä ei ole otettu käyttöön. Kaupungin on mahdollista lisätä latausinfraan hankintaehtoihin latauksen hinnoitteluperiaatetta koskevia vaatimuksia. Markkinaehtoisen toiminnan hinnoitteluperiaatteen sääntelyn järkevyydestä tulee kuitenkin harkita tarkasti. Samalla palvelun hinnoittelun tulee mahdollisuuksien mukaan tukea kaupungin päästövähennystavoitteita ja sähkökäytön optimointia. Pörssisähköön perustuvaa sekä muita dynaamisia hinnoittelumalleja tulee selvittää tarkemmin operaattorin toimesta, jotta olisi mahdollista arvioida mahdollisia hinnoitteluperiaatteen hyötyjä. Yksityisillä tonteilla sijaitsevan julkisen latausinfraan hinnoitteluperiaatteisiin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tulevaisuudessa ladattavien ajoneuvojen määrät lisääntyvät, jolloin myös markkinaehtoisen latausinfraan toimintaedellytykset paranevat. Kilpailu latausoperaattoreiden kesken lisääntyy, jolloin latausoperaattorit todennäköisesti kehittävät hinnoittelumallejaan kilpailukykyisemmiksi ja laadukkaammiksi ilman kaupungin myötävaikutustakin. Kaupunki varmistaa liikennemerkkein, että yleisten alueiden latauspisteillä, lukuun ottamatta liityntäpysäköintipaikkoja, ei voi laillisesti seisottaa autoa latauksen päätyttyä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2024 § 695

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2024 § 392

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki varmistaa tarvittavin toimenpitein kaikkien toimijoiden kanssa, että latauspisteissä ei seiso autoja, joiden akut ovat täynnä ja kaupunki edellyttää, että lataamisen hinnoittelussa selvitetään pörssisähköperusteisuuden käyttöönottoa.

Helsingin kaduille ja yleisille alueille on toteutettu latausasemia kolmessa vaiheessa. Ennen ensimmäistä kilpailutusta Helsingissä toteutettiin pilottina noin 50 latauspistettä 21 eri sijainnissa. Toteuttaminen tehtiin vuosina 2011 - 2016. Ensimmäinen julkisten latausasemien kilpailutus toteutettiin vuonna 2018. Kilpailutukseen sisältyi noin 20 latausasemaa ja 59 latauspistettä. Toinen kilpailutus tehtiin vuonna 2022. Latauspisteitä toteutettiin vuoden 2023 aikana noin 140 kappaletta.

Latauspisteiden käyttöä rajoitetaan liikennemerkkein sekä operaattoreiden hinnoittelumalleilla. Vuoden 2018 kilpailutuksen tuloksena toteutettujen latauspisteiden yhteydessä on lisäkilpi "Vain sähköautojen lataukseen" tai lisäkilpi "Sähköautojen lataus sallittu" ja vuoden 2022 kilpailutuksen perusteella toteutetuissa paikoissa on lisäkilpi H 22 "Sähköauton latauspaikka". Säästöpankinrannassa on 4 tunnin aikarajoitus sähköautojen pysäköintiin. Liityntäpysäköintipaikkojen yhteydessä olevilla latauspisteillä on tekstillinen lisäkilpi "Vain sähköautojen lataukseen 12 h". Käyttäjäystävällisyyttä parannetaan varmistamalla, että myös ennen vuotta 2018 toteutetut latauspisteet varustetaan lisäkilvellä, joka ohjaa paikan käytön vain sähköauton lataukseen.

Muissa latauspisteissä Säästöpankinrannan ja liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteitä lukuunottamatta ei ole sallittua seisottaa ladattavaa ajoneuvoa akut täynnä. Jotta latauspisteellä voi seisottaa ajoneuvoa laillisesti, latauksen tulee olla käynnissä. Liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteillä ajoneuvoa voi seisottaa latauspisteellä maksimissaan 12 tuntia, vaikka akut olisivat täynnä. Tähän on syynä latauspisteiden käytettävyyden liityntäpysäköintitarkoituksessa. Säästöpankinrannan latauspisteelle asennetaan lisäkilpi H 22 "Sähköauton latauspaikka", jolloin siellä ei voi laillisesti seisottaa ajoneuvoa, jonka akut ovat täynnä.

Kunnallinen pysäköinninvalvonta valvoo kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevien latausasemien käyttöä, vaikka alueet on vuokrattu latausoperaattorin käyttöön. Jos ajoneuvo on pysäköitynä latausasemalle latausjohto kiinnitettynä mutta akku on täyttynyt, pysäköinninvalvonta voi antaa ajoneuvolle pysäköintivirhemaksun. Vuoden 2024 aikana 10.6.2024 mennessä virheellisestä pysäköinnistä sähköautojen latauspaikalle on annettu 521 pysäköintivirhemaksua. Laki ajoneuvon siirtämisestä ei mahdollista ajoneuvon välitöntä siirtämistä pois latauspaikalta akun täytyttyä. Yksityisellä tontilla tapahtuvan julkisen latauksen pysäköinninvalvonnasta vastaa kiinteistön omistaja tai haltija.

Nykyisissä kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevissa latausasemissa kaupunki ei säätele latauksen hintaa. Se muodostuu markkinaehtoisesti operaattorin toimesta. Nykyisissä latausasemien operointia koskevissa sopimuksissa ei määrätä mitään lataamisen hinnan suuruudesta. Pörsisähköperusteiseen hinnoitteluun siirtymisestä on tiedusteltu latauso-

peraattorin mielipidettä. Operaattorin mukaan pörssisähköperusteista ja muita dynaamisia hinnoittelumalleja on tarkasteltu, mutta ainakaan vielä niitä ei ole otettu käyttöön. Kaupungin on mahdollista lisätä latausinfra hankinta-ehdoin latauksen hinnoitteluperiaatetta koskevia vaatimuksia. Markkinaehtoisen toiminnan hinnoitteluperiaatteen sääntelyn järjestyminen kaupungin toimesta tulee kuitenkin mieltä tarkasti. Samalla palvelun hinnoittelun tulee mahdollisuuksien mukaan tukea kaupungin päästövähennystavoitteita sekä sähkönkäytön optimointia. Pörssisähkön perustuvaa sekä muita dynaamisia hinnoittelumalleja tulee selvittää tarkemmin operaattorin toimesta, jotta olisi mahdollista arvioida mahdollisia hinnoitteluperiaatteiden asettamisen hyötyjä. Yksityisillä tonteilla sijaitsevan julkisen latausinfra hinnoitteluperiaatteisiin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tulevaisuudessa ladattavien ajoneuvojen määrät lisääntyvät, jolloin myös markkinaehtoisen latausinfra toimintaedellytykset paranevat. Kilpailu latausoperaattoreiden kesken lisääntyy, jolloin latausoperaattorit todennäköisesti kehittävät hinnoittelumallejaan kilpailukykyisemmiksi ja laadukkaammiksi ilman kaupungin myötävaikutustakin. Kaupunki varmistaa liikennemerkein, että yleisten alueiden latauspisteillä, lukuun ottamatta liityntäpysäköintipaikkoja, ei voi laillisesti seisottaa autoa latauksen päätyttyä.

Käsittely

27.08.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Mia Haglund: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleeseen 4 viimeiseksi virkkeeksi: "Käyttäjystävällisyyttä parannetaan varmistamalla, että myös ennen vuotta 2018 toteutetut latauspisteet varustetaan lisäkilvellä, joka ohjaa paikan käytön vain sähköauton lataukseen."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Vastaehdotus 2:

Mia Haglund: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleeseen 7 toiseksi viimeisen virkkeen jälkeen: "Samalla palvelun hinnoittelun tulee mahdollisuuksien mukaan tukea kaupungin päästövähennystavoitteita sekä sähkönkäytön optimointia. Pörssisähkön perustuvaa sekä muita dynaamisia hinnoittelumalleja tulee selvittää tarkemmin operaattorin toimesta, jotta olisi mahdollista arvioida mahdollisia hinnoitteluperiaatteiden asettamisen hyötyjä."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

18.11.2024

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa, Otto Meri, Katri Penttinen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Jenni Pajunen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7–5 (1 poissa).

20.08.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri: 09 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

§ 721

Lainan myöntäminen PPJ Jalkapallohalli Oy:lle

HEL 2024-011447 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus myönsi PPJ Jalkapallohalli Oy:lle urheilu- ja ulkoilu-laitosrahastosta enintään 330 000 euron lainan Lauttasaarella sijaitsevan tekonurmikentän rakentamisen rahoittamiseksi seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 10 vuoden kuluessa lainan nostosta kuitenkin siten, että ensimmäinen vuosi on lyhennyksistä vapaa.

Lainan korko: Lainasta veloitettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus: Lainan vakuudeksi on pantattava kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 09 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainahakemus
- 2 Hankekuvaus
- 3 Rahoituslaskelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Hakija

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Pallo-Pojat on vuonna 1935 perustettu helsinkiläinen jalkapalloseura, jonka junioritoiminta irtaantui vuonna 1995 omaksi seurakseen nimellä Pallo-Pojat Juniorit ry. (PPJ). Seura tarjoaa jalkapallon harrastusmahdollisuuksia 2 800 jäsenelleen Etelä-Helsingin alueella. Pallo-Pojat Juniorit ry:n tekonurmikentät omistaa ja niitä hallinnoi PPJ Jalkapallohalli Oy, joka on seuran 100 % omistama yhtiö.

Hanke

Lauttasaaren alueella ei ole katettuja jalkapallokenttiä ja lajin ulkoharjoittelumahdollisuudetkin ovat heikot. PPJ Jalkapallohalli Oy tarkoituksenaan on rakennuttaa Lauttasaareen sijaitsevaan Ruukinlahdenpuistoon jalkapalloilun tekonurmikenttä sekä sijoittaa talvisin sen päälle Hernesaaresta vuonna 2021 purettu ylipainehalli koneistoinen. Seuran harrastajien lisäksi kenttä palvelee erityisesti alueen kouluja, joista Lauttasaaren ala-aste on kentän läheisyydessä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 24.9.2024, § 142 vuokrata PPJ Jalkapallohalli Oy:lle Lauttasaaren kaupunginosassa sijaitsevalta Ruukinlahden puistoalueelta 6 036 neliömetrin suuruisen maa-alueen jalkapallotoimintaa varten ajalle 1.11.2024 - 31.12.2039. Uuden vuokrasopimuksen tultua voimaan yhtiön aiempi, samaa vuokra-aluetta koskeva, lyhytaikainen maanvuokrasopimus päättyy.

PPJ Jalkapallohalli Oy hakee kokonaiskustannuksiltaan 930 360 euron (alv. 0 %) hankkeelle Helsingin kaupungilta 330 000 euron lainaa. Kaupungin lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan yhtiön ja seuran omilla varoilla 340 360 euroa sekä muilla lainoilla 260 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on puoltanut lainan myöntämistä PPJ Jalkapallohalli Oy:lle ja todennut hakemuksen olevan urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen mukainen.

Päätösehdotuksen mukaisen lainan korko on tällä hetkellä 3,75 % ja se muuttuu puolivuositain peruskoron muuttuessa. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoja on käytettävissä noin 27,7 miljoonaa euroa. Rahas-

ton varojen käytöstä päättää hallintosäännön 8. luvun 1 §, kohdan 14 (talousasiat) mukaisesti kaupunginhallitus.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan yksittäiselle yhteisölle myönnetyn 330 000 euron lainan perusteella.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kaupungin PPJ Jalkapallohalli Oy:lle myöntämä laina sisältää korkotukea. Tekonurmikentän pääasiallisia käyttäjiä ovat paikalliset urheiluseurat, yksittäiset harrastajat ja koulut. Kaupungin myöntämän lainan sisältämä korkotuki ei kuulu valtiontukisäännösten soveltamisalaan, koska kyse on urheilutilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Korkotuella ei siten ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohdat 196 ja 197).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 09 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainahakemus
- 2 Hankekuvaus
- 3 Rahoituslaskelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

18.11.2024

Asia/11

Otteet

Ote

Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.09.2024 § 141

HEL 2024-011447 T 02 05 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon PPJ jalkapallohalli Oy:n (3021489–4) lainahakemuksesta. Hakemus koskee Lauttasaaren kaupunginosassa sijaitsevaan Ruukinlahdenpuistoon rakennettavan jalkapallotekonurmikentän ja ylipainehallin rakentamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ilmoitetuilla kokonaiskustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla 330 000 euron (alv. 0 %) lainan myöntämistä PPJ jalkapallohalli Oy:lle 10 vuoden laina-ajalla. Hanketta on tarkoitus rahoittaa kaupungin lainan lisäksi kenttäyhtiön ja emoseuran omarahoituksella 340 360 euroa sekä muilla lainoilla 260 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan esitetty hanke on kannatettava. Se tukee kaupungin liikuntapolitiikan suuntaviivojen toteuttamista, ja on urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen 5 §:n mukainen hanke sekä täten kaupungin edun mukainen.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 09 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

18.11.2024

Asia/12

§ 722

Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoitettavien virkojen perustaminen 25.11.2024 lukien

HEL 2024-014896 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti 25.11.2024 lukien Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliikelaitokseen sijoitettavat seuraavat yhteensä 21 virkaa:

asiantuntija, henkilöstön
osaamisen kehittäminen 6 virkaa
asiantuntija, viestintä 2 virkaa,
asiantuntija, kansainväli- 5 virkaa,
nen rekrytointi
erityissuunnittelija, työky- 2 virkaa,
ky
erityissuunnittelija, mak- 1 virka ja
satus
asiakaspalvelupäällikkö 1 virka, sekä
asiantuntija, henkilöstön
osaamisen kehittäminen 4 määräaikaista virkaa
31.12.2025 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaista tehtävää varten, jossa käytetään julkista valtaa.

Valtakunnallisen TE24-uudistuksen myötä Helsinki ottaa julkisten työvoimapalveluiden järjestämistä vastuun 1.1.2025 alkaen. Järjestämistä vastuun piiriin kuuluvat palvelut ja tehtävät määritellään muun muassa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023), kotoutumisen edistämisestä (681/2023), työllistymisen monialaisesta edistämisestä (381/2023) sekä kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001) annetuissa laeissa sekä työttömyysturvalaissa (1290/2002). Perustettaviksi esitettyjen virkojen perustamistarve liittyy edellä mainittujen palvelujen ja tehtävien vastaanottamiseen. Tehtäviin sisältyy julkisen vallan käyttämistä.

Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen työllisyyspalveluliikelaituksen perustamisesta (13.3.2024, § 59). Työllisyyspalveluliikelaitos huolehtii julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta ja kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta.

Kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä tarvittavat virat perustetaan organisaatorakenteen täsmennyttyä vuoden 2024 aikana. Virat sijoitetaan väliaikaisesti kaupunginkanslian elinkeino-osastolle ja siirretään 1.1.2025 lukien toimintansa aloittavaan työllisyyspalveluliikelaitukseen.

Kuntalain 91 §:n 1 momentin mukaan valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Perustettaviksi esitettävien virkojen tehtäviin kuuluu kaupungin delegoidun toimivallan käyttämistä. Toimivaltaa käytetään 1.1.2025 voimaan tulevan hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisia työvoimaviranomaisen tehtäviä hoidettaessa. Tehtäviin kuuluu myös vuoden 2024 loppuun asti käynnissä olevaan työllisyyden kuntakokeiluun liittyvät tehtävät. Kuntakokeilun delegeoitu toimivalta perustuu voimassa olevan hallintosäännön edellä mainittua kohtaa vastaavaan kohtaan sekä kaupunginhallituksen tekemään delegointipäätökseen (12.6.2023, § 413).

Tehtävissä toimivat vastaavat viranhaltijoina lakisääteisten sekä yleisen toimialan mukaisten työllisyyspalveluiden toteuttamisesta. Tehtäviin kuuluu esimerkiksi työnhakijoiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin vaikuttamista, kuten työnhakuvelvollisuuteen, aktivointisuunnitelmiin tai tukien ja korvausten myöntämiseen ja maksatukseen liittyviä tehtäviä. Asiakaspalvelupäällikkö tekee muun muassa työvoimapalvelulain mukaisia päätöksiä työnhakijaksi rekisteröitymisen epäämisestä.

Perustettaviksi esitettävien neljän määräaikaisen asiantuntijan viran (henkilöstön osaamisen kehittäminen) perustamistarve liittyy edellä mainittujen palvelujen ja tehtävien vastaanottamiseen sekä liikelaitoksen toiminnan käynnistämiseen. Virat perustetaan määräaikaisina uuden organisaation käynnistämiseen liittyvien muutostilanteiden ja toiminnan vakiintumattomuuden vuoksi (laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 3 §). Vakinaisen henkilöstön määrän tarpeen tarkempi arviointi tulee ajankohtaiseksi ja mahdolliseksi vasta vuodenvaihteessa 2025–2026.

Perustettaviksi esitettäville viroille on varattu määräraha kaupunginkanslian talousarviossa. Virkojen rahoitus tullaan 1.1.2025 lukien ottamaan huomioon työllisyyspalveluliikelain talousarvion henkilöstömäärärahoissa, joihin saadaan jatkossa korvauksena valtionosuusrahoitusta.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettaviksi esitettävien virkojen tehtäväkohtaiset palkat on määritellyt kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtaisiksi palkoiksi on päätetty:

asiantuntija, henkilöstön osaamisen kehittäminen	3 551,26 €/kk,
asiantuntija, viestintä	3 551,26 €/kk,
asiantuntija, kansainvälinen rekrytointi	3 080,37 €/kk,
erityissuunnittelija, työkyky	4 232,34 €/kk,
erityissuunnittelija, maksatus	4 232,34 €/kk ja
asiakaspalvelupäällikkö	4 700,00 €/kk.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

18.11.2024

Asia/12

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

§ 723

Virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 18.11.2024 lukien

HEL 2024-014167 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle seuraavat yhteensä kuusi virkaa 18.11.2024 lukien: pedagogisen asiantuntijatuen päällikön virka, varhaiskasvatuksen tukipalvelujen päällikön virka, kaksi varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkaa sekä kaksi määräaikaista varhaiskasvatuksen apulaispäällikön virkaa ajalle 18.11.2024–31.12.2026.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaista tehtävää varten, jossa käytetään julkista valtaa.

Perusopetuksen palvelukokonaisuuden organisaatiomuutoksen yhteydessä perustettuun perusopetuksen pedagogisen asiantuntijatuen palveluihin tarvitaan pedagogisen asiantuntijatuen päällikön virka. Pedagogisen asiantuntijatuen päällikkö käyttää julkista valtaa esimerkiksi päättäessään hankinnoista sekä oppivelvollisuuden suorittamisen jatkamisesta tai keskeyttämisestä.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden organisaatiomuutoksen yhteydessä perustettuun varhaiskasvatuksen tukipalveluihin tarvitaan varhaiskasvatuksen tukipalvelujen päällikön virka. Varhaiskasvatuksen tukipalvelujen päällikkö käyttää julkista valtaa esimerkiksi päättäessään hankinnoista sekä ottaessaan virkaan asiakasmaksuista päättävät taloussihteerit ja varhaiskasvatuksen palveluohjaajat.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuteen tarvitaan resurssien riittävyyden ja toiminnan varmistamiseksi kaksi varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkaa. Varhaiskasvatuksen palveluohjaaja käyttää julkista valtaa päättäessään lasten varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen ottamisesta.

Lisäksi tarvitaan kaksi määräaikaista varhaiskasvatuksen apulaispäällikön virkaa. Koillisella ja läntisellä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suurpiirillä pilotoidaan kahden vuoden ajan 2025–2026 uutta johtamismallia, jossa johtamisvastuuta jaetaan varhaiskasvatuksen aluepäällikön ja varhaiskasvatuksen apulaispäällikön kesken. Johtamismallia arvioidaan määräaikaisen pilotin kuluessa. Virat on perustettava määräaikaisina toimintojen vakiintumattomuuden vuoksi (laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 3 §).

Varhaiskasvatuksen apulaispäällikkö käyttää julkista valtaa päättäessään muun muassa lapsille annettavasta tehostetusta tuesta, erityisestä tuesta tai tukipalveluista yleisessä tuessa sekä lasten kuljetuksista.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioon sisältyy määräraha perustettaviksi esitettäville viroille.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtaja lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Kaupungilla johdon tehtävissä sovelletaan kokonaispalkkajärjestelmää, jonka soveltamispiiriin kuuluvat tehtävät sijoitetaan johdon roolirakennemallin mukaisesti vaativuusluokkiin (kansliapäällikkö 22.11.2022, § 219). Pedagogisen asiantuntijatuen päällikkö sekä varhaiskasvatuksen tukipalvelujen päällikkö sijoittuvat vaativuusluokkaan H2. Palkan määräytymiseen vaikuttavat olennaisesti tehtävän vaativuus sekä henkilön johtamiskyvykkyys ja suorituskyky.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaajan ja varhaiskasvatuksen apulaispäällikön tehtäväkohtaiset palkat on määritelty kunta-alan yleisen virkaja työehtosopimuksen (KVTES) määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Varhaiskasvatuksen palveluohjaajan tehtäväkohtaiseksi palkaksi on päätetty 3 639,11 euroa kuukaudessa ja varhaiskasvatuksen apulaispäällikön tehtäväkohtaiseksi palkaksi on päätetty 4 800 euroa kuukaudessa.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

18.11.2024

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2024 § 703

HEL 2024-014167 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Helena Wendorf, johtava asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

§ 724

Hakemus Uudenmaan ELY:lle Talin luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2023-013282 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talin luonnonsuojelualueen rajaus
- 2 Talin luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 3 Lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), että se perustaa Talin luonnonsuojelualueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vuosille 2025–2034.

Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi

Suojelun perusteet ja tarkoitus

Suojelun tarkoituksena on linnustollisesti ja kasvistollisesti arvokkaan luhta- ja lehtoalueen säilyttäminen. Alueella täyttyvät luonnonsuojelulain 43 §:ssä mainitut luonnonsuojelualueen perustamisen yleiset edellytykset. Suojelulla turvataan erittäin uhanalaiseksi luokiteltuja luontotyyppisiä sekä maisemallisesti Talin kartanon läheistä arvokasta virtavesimaisemaa. Perustettavan luonnonsuojelualueen kohdalla sijaitsee

muinaismuistolain (295/1963) perusteella rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös: Taliby (Tali) Martas ja Reimars joka on historiallisen ajan kyläpaikka.

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 on esitetty luonnonsuojelualueen perustamista Talin rantalehtoon ja Mätäjoen varteen. Luonnonsuojeluohjelmassa suojelun tarkoituksena on määritelty linnustollisesti ja kasvistollisesti arvokkaan luhta- ja lehtoalueen säilyttäminen.

Alueen sijainti ja rajaus

Alue sijaitsee Länsi-Helsingissä Munkkivuoren ja Vermon välissä. Alueen läpi virtaa Mätäjoki, joka on merkittävä vaelluskalojen lisääntymisalue. Talin sijainti viher- ja siniverkoston osana on tärkeä kohdassa, jossa kahden kaupungin mantereiset ja mereiset luonnot yhdistyvät laajemmaksi kokonaisuudeksi muodostaen ekologista verkostoa Helsingistä Espooseen.

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 suunniteltua rajausta on tarkistettu suojelun valmistelussa. Rajausperusteina on käytetty luontotyyppien luonnontilaisuutta, kiinteistöjen rajoja, virtaveden suojavyöhykettä, ulkoilureittien sijaintia sekä uhanalaisten lajien esiintymisalueita. Aluetta rajattiin laajemmaksi kuin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 erityisesti alueen kaakkois- ja eteläosassa sijaitsevan tärkeän matelija- ja sammakkoeläinalueen ja kansalaisilta tulleiden viitasammakkohavaintojen perusteella. Viitasammakko on Euroopan unionin luontodirektiivin (92/43/ETY) tiukkaa suojelua edellyttävät eliölaji.

Suunnitellun luonnonsuojelualueen pinta-ala on 16,2 ha.

Luonnonsuojelualueen rajaus on esitetty liitteessä 1.

Kiinteistötiedot ja omistus

Alue sijaitsee viidellä Helsingin kaupungin omistamilla kiinteistöillä 91-428-3-2 Reimars, 91-428-1-104 Lassas, 91-30-9903-20 Kielosaarenpuisto, 91-428-876-2 sekä 91-428-876-3 vesialue. Lainhuutotodistukset ovat esityksen liitteenä 3.

Kaavoitus ja muut aluesuunnitelmat

Luonnonsuojelualue sisältyy asemakaavaan 11120, Talin siirtolapuutarhan kohdalla Mätäjoen ranta-alueet sisältyvät asemakaavaan 10070, suunnitellun luonnonsuojelualueen eteläosassa on voimassa oleva asemakaava 9420 ja Mätäjoen keskellä kaava vaihtuu asemakaavaan

9235. Helsingin yleiskaavassa 2016 perustettava luonnonsuojelualue on merkitty virkistys- ja viheralueeksi.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Luonnon monimuotoisuus

Luontotyypit ja kasvillisuus

Helsingin mittakaavassa Talin luonnonsuojelualue on kokonaisuudessaan lajirikas ja vaihteleva alue, joka muodostuu pikkujoen ympärille luhtina ja lehtoalueina sisältäen merkittäviä luontotyyppejä ja putkilokasveja. Helsingin toiseksi suurimpana virtavetenä Mätäjoki ja sen lajirikkaat varret ovat luonnoltaan arvokkaita ja muodostavat keskelle asutusta merkittävän ekokäytävän. Mätäjoki kuuluu luontotyyppiin ”savimaan purot ja pikkujot”, joka on Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi.

Mätäjoki on myös suurin Helsingin purovesistöistä. Mätäjoella on tärkeä historiallinen ulottuvuus entisenä Vantaanjoen uomana, jonka laaksossa on ollut kyliä ja kartanoita viimeistään keskiajalta lähtien. Talin luonnonsuojelualue tarjoaa kaupungin asukkaille luontoelämyksiä ja virkistäytymismahdollisuuksia läpi vuoden. Alueella yhdistyy luonnontilainen pohjoispuolen puomainen virta ja länsilaidan käsitelty ja ruopattu jokisuisto.

Talin rantalehdon ulkoilualueella esiintyy kookkaita ja monipuolista pääasiassa lehtipuista koostuvaa puustoa kuten koivuja, vaahteroita, haapoja ja valtakunnallisesti uhanalaisia vuorijalavia. Lehtipuiden aluskasvustossa huomionarvoiset putkilokasvit kuten pystykiurunkannus, lehtotähtimö, lehtopalsami, rantayrtti ja lehtokorte muodostavat monimuotoisen elinympäristön, jonka seasta löytyy runsaasti lahoppua. Lahopuut luovat arvokkaita metsäelinympäristöjä kääville ja kovakuoriaisille.

Merkittävä lajisto

Suunniteltu luonnonsuojelualue kuuluu Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmän tärkeisiin lintualueisiin (Iso-Huopalahti), arvokkaihin kääpä- ja orvakka-alueisiin (arvoluokka I), liito-oravan ydinalueisiin (19/2016), arvokkaihin kasvillisuus- ja kasvistokohteisiin (Mätäjokisuonluhta), matelija- ja sammakkoeläinkohteisiin (Iso Huopalahti), Suomen tärkeisiin FINIBA-alueisiin (Laajalahti - Huopalahti - Vanhankaupungin-

lahti), lepakkokohteisiin (Tali), arvokkaiisiin luonnonympäristöihin (Iso Huopalahti ja Talin lehdot) ja arvokkaiisiin metsäkohteisiin (Tali).

Alueen merkittävintä ja huomionarvoista lajistoa löytyy erityisesti linnuista sekä pesivinä, että talvehtivina. Talvella alueella on tavattu muun muassa useita tikkalajeja sekä uhanalaisia lajeja. Kesällä vesilinnut, rantametsien ja lehtojen lajit ovat hyvin edustettuina. Lepakkolajeista mainitaan havaitun pohjanlepakko, vesisiippa ja pikkulepakko sekä korvayökkö.

Liito-orava tavataan alueella ja lajille on rajattu sinne neljä ydinaluetta. Viitasammakosta on tehty havaintoja Iso Huopalahdelta. Alueen läpi virtaava Mätäjoki on valtakunnallisesti uhanalaisen meritaimenen, joka on nykyään joen koski- ja virtapaikoissa valtakalalaji, tärkeä lisääntymisalue. Mätäjoki tarjoaa myös otollisen lisääntymisalueen virrassa kuteville särkikaloille ja hauelle. Virrassa sekä aikuisina että toukkina esiintyvät surviaiset, kaksisiipiset ja sirvikkäät ovat monien kalalajien poikasten pääasiallista ravintoa.

Alueen käyttö ja saavutettavuus

Talin alue on tärkeä lähivirkistysalue Talinrannan, Munkkivuoren ja Pajamäen asukkaille, mutta myös Espoon ja Helsingin välillä alueen kautta kulkeville ihmisille. Alueen poikki kulkee ulkoilureitti Munkkivuoresta Talin kartanon kautta Pajamäkeen. Toinen pääreitti kulkee Talinrannasta rantaa pitkin Iso Huopalahdelle ja edelleen kohti Leppävaaraa. Myös Mätäjoen vartta kulkee ulkoilureitti Talin kartanolta Pitäjänmäelle.

Alueen tärkeimpiä virkistyskäyttömuotoja kesäaikana ovat ulkoilu, pyöräily, koirien ulkoiluttaminen, lintujen tarkkailu sekä golf. Talvella golfkentällä kiertää hiihtolatu, jonka lähtöpiste on lähellä Talin tennishalleja. Hyvinä lumitalvina latua on pidetty auki pitkään, ja se on ollut erittäin suosittu.

Taimenten kutuaikaan lokakuussa kudun tarkkailusta on tullut vuosi vuodelta kasvava koko perheen harrastus, ja Helsingin perhokalastajat ry:n järjestämistä avoimista talkoista on myös tullut suosittuja. Mätäjoen länsipuolella alueeseen rajautuu Talin siirtolapuutarha. Viereisen Iso Huopalahden alueella on lisäksi frisbeegolf-rata, koirapuisto ja raviurheilutoimintaa.

Alueen pohjoisosassa on hyvin saavutettavissa Pitäjänmäen kautta, ja useat linja-autoreitit ja pikaraitiotie kulkevat alueen vierestä. Eteläosassa lähimmät linja-autojen pysäkit ovat Pajamäessä ja Talinrannassa ja pikaraitiotien lähin pysäkki on Vermon raviradan pohjoispuolella. Alueen lähistöllä on pysäköintipaikkoja Talin urheilupuistossa, Talin kartanolla sekä Vermon puolella.

Uhkatekijät

Talin alueen merkittävimpiä uhkatekijöitä ovat laajalti levinneet vieraslajit sekä alueen kuluminen/tallaantumisen ja häiriö liiallisen käytön takia. Virran yläjuoksulta kulkeutuu vieraslajien siemeniä ja hulevesien mukana teollisuuden päästöjä ja jätevesipäästöjä. Lisäksi alueella esiintyvät minkki ja supikoira käyttävät maassa pesiviä lintuja sekä niiden poikasia ravintonaan.

Alueen virkistyskäyttö todennäköisesti lisääntyy entisestään ja siihen liittyy myös uhkatekijöitä. Roskaaminen, kulumisen sekä häiriöt saattavat lisääntyä. Vieraskasvilajeja alueella esiintyy paikoin hyvinkin runsaasti ja tämä näkyy jo alueen luontaisessa kasvillisuudessa. Torjuntatoimilla on kiire ja ensimmäisten torjuntojen jälkeen tilannetta tulee seurata ja tarvittaessa poistaa vieraslajeja säännöllisesti.

Viereisen vanhan kaatopaikan erilaisista haitta-aineista ei ole tietoa, eikä siitä onko niitä jo levinnyt ja sedimentoitunut Mätäjokeen.

Alueen rantaluhdat ovat kasvamassa umpeen ja pajukoitumassa, mikä on vaikuttanut luontotyyppien yksipuolistumiseen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonhoidon suunnitelma

Esitettävillä toimenpiteillä pyritään torjumaan alueen runsasta vieraskasvilajistoa sekä ohjamaan ihmisten liikkumista pois kulutusherkiltä ja arvokkaimmilla kasvillisuus- ja linnustokohteilta. Lisäksi mahdollistetaan alueen kalojen, erityisesti taimenen, elinolosuhteiden parantaminen jatkossakin.

Alueen roskaantumistilanne on myös suositeltavaa selvittää ja poistaa sellaiset roskat, jotka on mahdollista poistaa aiheuttamatta merkittäviä vaurioita kasvillisuudelle tai maapohjalle. Toimenpide voidaan toteuttaa lintujen pesimä- ja kasvien kasvukauden ulkopuolella.

Hoito- ja käyttösuunnitelman tarkoituksena on mahdollistaa edelleen Mätäjoen eliöstön elinympäristökunnostukset, joilla parannetaan virtavesilajien (kalat, vesihyönteiset) elinolosuhteita muun muassa sallimalla tukipenkereiden ja soraikkojen rakentaminen sekä suurimpien jokeen kaatuneiden puiden harkittu poistaminen virtauksen säilyttämiseksi.

Sopiviin tukitörmiiin voidaan myös yksittäisenä lajitoimena rakentaa uhanalaiselle lajille sovelias pesätörmä.

Hoitotoimenpiteiden toteuttamisessa käytetään luontoa mahdollisimman vähän vahingoittavia menetelmiä ja hoitokalustoa.

Virkistyskäytön suunnitelma

Talin alueen virkistyskäyttöä ohjataan opastein kuten nykyisinkin. Uuden suojelualueen perustamisen myötä pääopasteet päivitetään ja alueelle sijoitetaan uusia opaskylttejä, joissa kerrotaan alueen luonnosta ja historiasta. Golfkentän ja ulkoilijoiden turvallisuuteen on alueella kiinnitettävä erityistä huomiota. Kentälle johtavat polut maisemoidaan ja estetään kulku niille esimerkiksi risuaitaestein. Golfkentästä tiedotetaan varoituskylteillä. Suljettavat polut käydään läpi yhdessä golfkentän asiantuntijoiden kanssa.

Siirtolapuutarha-alueen ja Mätäjoen välissä kulkeva epävirallinen polku alueen pohjoisosassa on ilmeisen suosittu, joten siitä tehdään virallinen reitti. Reitin suunnittelussa otetaan huomioon Mätäjoen herkkä ranta-kasvillisuus. Alueen linnuston tarkkailun mahdollistava tarkkailulava sijoitetaan suojeltavan alueen ulkopuolelle. Lintujen tarkkailulavan kustannukset on kuitenkin huomioitu tämän alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaan sisällytyissä kustannuksissa ja aikataulussa.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuut ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen;
- tulenteko, telttailu ja muu leirytyminen;

-
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen;
  - kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen;
  - roskaaminen sisältäen kynttilöiden, lyhtyjen tai muiden vastaavien esineiden luontoon jättämisen;
  - kaikenlaisten eläin- ja kasvinäytteiden keruu ilman ELY-keskuksen lupaa;
  - koirien, kissojen ja muiden lemmikkieläinten irti pitäminen sekä
  - kaikenlainen kalastaminen.

2. Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista sekä
- pyöräily merkittyjen polkujen ulkopuolella.

3. Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla;
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen;

– ELY-keskuksen hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen;

– virkistyskäytölle vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien ta-pauskohtainen poistaminen ELY-keskuksen suostumuksella siten, että järeiden puiden rungot (rinnankorkeuslähimitta yli 20 cm) jätetään la-hopuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen;

– golfkentän toimintaan ja harrastamiseen liittyvät toimet;

– tonttien, ulkoilureittien ja polkujen ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvät toimet;

– olemassa olevien ojien kunnostaminen;

– kunnallistekniikan kunnossapitoon liittyvät toimet sekä

–virtavesilajien elinympäristökunnostukset.

4. Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnon-suojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen luonnon-hoidon, käytön tai tutkimuksen tai muinaismuiston hoidon kannalta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma on esityksen liitteenä 2.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksesta perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset mää-räykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Valmistelu

Helsingin kaupungin ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö tilasi Luontoselvitys Metsänen Oy:ltä putkilokasvi- ja luontotyyppiselvityksen vuonna 2022 ja hoito- ja käyttösuunnitelman vuonna 2023. Putkilokasvi- ja luontotyyppitietoa täydennettiin hoito- ja käyttösuunnittelun aikana.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten kutsuttiin koolle keväällä 2023 ohjausryhmä, johon kuului edustajia kaupunkiympäristön toimialalta ympäristöpalveluista, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalveluista, asemakaavoituksesta ja kunnossapidosta sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalta. Ryhmä kokoontui kolme kertaa ja lisäksi ryhmä kävi erilaisilla kokoonpanoilla maastokäynneillä suunnittelemassa eteläosan rajausta, katsomassa aluetta virtavesikunnostusten ja vaelluskalojen elinympäristön kannalta. Lisäksi valmistelija neuvotteli kaupunginmuseon ja puiston hoidon asiantuntijoiden kanssa.

Hoito- ja käyttösuunnitelmasta järjestettiin 24.4.2024 yleisötilaisuus lähi- sekä Teams -tilaisuutena. Tilaisuudessa oli mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Suunnitelma oli ennen tilaisuutta nähtävillä kaupungin verkkosivuilla ja suunnitelmasta pystyi jättämään etukäteen kysymyksiä tai kommentteja sähköpostina valmistelijalle yleisötilaisuudessa käsiteltäväksi.

Luonnonsuojelualueen perustamisesityksestä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta ja yleisötilaisuudesta ja kannanoton jättämisajasta ilmoitettiin sähköpostiviestinä Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy ry), Helsingin Seudun Lintutieteelliselle Yhdistykselle (Tringa ry), Helsingin perhokalastajille, Helsingin Golf-klubille, Helsingin suunnistajille, asukasyhdistyksille ja Virtavesien hoitoyhdistykselle (Virho ry). Kannanottoja jättivät Helsy, Virho ja Helsingin perhokalastajat. Kannanottojen sisältö ja vastineet ilmenevät kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä 26.9.2024 § 153.

Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen edellyttää investointeja, joiden kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 129 000 euroa. Jatkuvan kunnossapidon ja hoidon, joka sisältää muun muassa vieraslajien torjunnan ja polkujen ylläpidon, kustannuksiksi on arvioitu noin 17 000 euroa vuodessa. Vieraslajien torjunnan kustannusten oletetaan laskevan suunnitelmakauden aikana toimenpiteiden tuottaessa tulosta.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tuli yhteensä neljä kirjallista kannanottoa. Kannanotot ja niiden vaikutukset hoito- ja käyttösuunnitelmaan on koottu ympäristö- ja lupajaoston päätöksen liitteenä 4 olevaan taulukkoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö

18.11.2024

Asia/14

Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talin luonnonsuojelualueen rajaus
- 2 Talin luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 3 Lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 26.09.2024 § 153

HEL 2023-013282 T 11 01 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Talin luonnonsuojelualueen perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä vuosille 2025–2034.

Käsittely

26.09.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristöasiantuntija Virpi Karén. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Virpi Karén, ympäristöasiantuntija, puhelin: 09 310 52280
virpi.karen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 725

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttöä koskevasta perusopetuslain muutoksesta

HEL 2024-014275 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Yleistä: mobiililaitteiden käyttö heikentää hyvinvointia ja oppimista

Helsingin kaupunki pitää hallituksen esitysluonnosta perusopetuslain muuttamisesta kokonaisuudessaan hyvänä ja kannatettavana.

Tutkimustulokset osoittavat, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden tarpeeton käyttö koulupäivän ja oppimistilanteiden aikana häiritsee keskittymistä ja vaikeuttaa näin oppimista. Lasten ja nuorten älylaitteiden ja sosiaalisen median käyttö on tutkimusten mukaan kasvanut. Samalla kasvaa myös älylaitteiden ongelmakäyttö.

Helsingin kaupunki on tehnyt aktiivista yhteistyötä kansallisen aivoterveysohjelman kanssa. Tähän on kuulunut Arabian peruskoulussa toteutettu pilottitutkimus, johon osallistui viides- ja seitsemäsluokkalaista. Molemmilla ikäryhmillä havaittiin tilastollisesti merkitsevä yhteys digilaitteiden rajoittamisen ja levottomuuden ja yliaktiivisuuden vähenemisen sekä toisaalta pitkäjänteisyyden ja tehtävien loppuunsaattamisen kyvyn lisääntymisen välillä.

Tulos on linjassa kansainvälisten tutkimustulosten kanssa, joiden mukaan lasten lisääntyneen digilaitteiden käytön ja hyvinvoinnin indikaattorien heikkenemisen välillä on vahva kausaalinen yhteys.

Tutkimukset ja asiantuntijat ovat myös havainneet, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö koulussa voi lisätä kiusaamisen riskiä, erityisesti digitaalisen kiusaamisen muodossa.

Puhelinten käyttöä koskevien muutosten lisäksi hallituksen esitysluonnos sisältää muita, vähäisempiä muutosehdotuksia perusopetuslakiin. Ne on kuvattu myöhemmin omissa kappaleissaan.

Puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi perusopetuslakia siten, että puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttö oppitunnin aikana sal-

littaisiin vain tiettyihin laissa säädettyihin tarkoituksiin. Koulun olisi annettava tarpeelliset järjestyssäännöt puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulupäivän aikana.

Helsingin kaupunki katsoo, että asian saaminen lainsäädännön tasolle on kannatettavaa. Esitetty muutos tulee parantamaan niin oppilaiden, opettajien kuin koulun muun henkilökunnan työrauhaa ja turvallisuutta.

Jos puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoitukset ulotetaan koskemaan myös välitunteja, voidaan nämä tauot käyttää aiempaa paremmin liikkumiseen ja sosiaalisiin kohtaamisiin. Tutkimusten mukaan nuorten liikkuminen ja sosiaaliset taidot ovat tärkeitä hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Näitä opitaan yhdessä muiden kanssa toimissa.

Helsingin kaupungin peruskoulujen järjestyssäännöissä on asiaan jo puututtu. Kaupungilla on toimintamalli, jonka mukaisesti koulut rajaavat oppilaiden puhelinten käyttöä koulun järjestyssäännöissä. Oppilaiden puhelimet voidaan velvoittaa jo nykyisen lain näkökulmat huomioiden pidettäväksi koulupäivän aikana poissa näkyvistä ja häiriöttömässä tilassa. Opettajan luvalla ja ohjeistuksella puhelimia voidaan koulupäivän aikana kuitenkin käyttää oppimisen apuna, mutta tästä sovitaan opettajan kanssa aina erikseen ja tapauskohtaisesti.

Lapsen näkökulmasta koulupäivä muodostaa kokonaisuuden. Tämän vuoksi Helsingin kaupunki katsoo, että tulisi selvittää mahdollisuus säätää puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koko koulupäivän ajalta, myös välituntien, eikä ainoastaan oppituntien. Samalla tulisi selvittää mobiililaitteiden käyttöä koskevien säännösten ulottamista myös perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Esitysluonnoksen mukaan puhelimen ja mobiililaitteiden käyttö oppituntien aikana oppimistarkoitukseen edellyttää opettajan lupaa ja henkilökohtaiseen terveydenhoitoon rehtorin tai opettajan lupaa. Lupa voi olla suullinen tai kirjallinen.

Erityisesti henkilökohtaiseen terveydenhoitoon liittyvä puhelimen ja mobiililaitteen käyttöluupa on syytä olla aina kirjallinen. Tämä turvaa tiedon siitä, että lupa on annettu ja kirjattu ylös lainsäädännön mukaisesti. Lupa voidaan esim. pitkäaikaissairauden osalta myöntää lukuvuodeksi. Lupien myöntäminen lisää opettajan tai rehtorin työtä jonkin verran. Lisäksi lupaprosessissa henkilökohtaiseen terveydenhoitoon liittyen kertyy terveystietoa, joka on arkaluontoista henkilötietoa ja sitä tulee käyttää ja säilyttää asianmukaisella tavalla.

Opettajalla ja rehtorilla on oikeus saada tähän asiaan liittyvät välttämättömät opetuksen järjestämiseen liittyvät tiedot.

Esitysluonnoksen 36 d pykälää (Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita) voisi tarkentaa 29 pykälän uuden 3 momentin osalta, jos on tarkoitus, että puhelin tai mobiililaite voidaan ottaa haltuun, jos sitä on käytetty ilman lupaa.

Tulevasta lainsäädännöstä tulee tehdä lapsivaikutusten arviointi ennakkolisesti, jotta sen tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.

Aluehallintovirastojen toimivalta

Edellä mainittujen puhelinten käyttöä koskevien muutosten lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia aluehallintovirastojen toimivaltaan. Ehdotuksen mukaan aluehallintovirastot voisivat ottaa myös omaaloitteisesti tutkittavaksi, onko perusopetuslaissa tarkoitettu opetus järjestetty lain mukaisesti. Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset aluehallintovirastojen käytettävissä olevista sanktioista.

Esitysluonnoksen perusteluissa todetaan, että aluehallintovirasto voi nykyisin kuntalain 10 pykälän mukaan kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien mukaisesti. Vastaavasti voimassa olevassa laissa valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta säädetään 6 pykälässä laillisuusvalvonnasta niin, että aluehallintovirasto voi kantelun perusteella tutkia, onko koulutusta järjestetäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaisesti.

Nämä esitysluonnoksen säännökset laajentavat aluehallintovirastojen toimivaltaa merkittävästi. Erityisesti oma-aloitteista tutkittavaksi ottamista ei ole aikaisemmin ollut.

Helsingin kaupunki kannattaa esitystä tämän osalta sen koskiessa kaikkia perusopetuksen järjestäjiä yhdenvertaisesti, myös yksityisiä, valtion ja yliopiston harjoittelukouluja. Lapsen oikeuksien näkökulmasta tämä on tärkeä uudistus. Vastaavia säännöksiä ei ole toisen asteen koulutusta koskevassa lainsäädännössä. Tätä tulisi pohtia silloin kun kyse on oppivelvollisuusikäisistä.

Oma-aloitteisesta tutkinnasta olisi hyvä tehdä kuvaus toiminnasta, joka olisi myös koulutuksen järjestäjien tiedossa (vrt. aluehallintovirastojen työsuojelutarkastukset). Helsingin kaupunki korostaa opetuksen järjestäjien yhdenvertaista kohtelua liittyen aluehallintoviraston mahdolliseen oma-aloitteiseen tutkintaan.

Liikunnallinen elämäntapa osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että liikunnallinen elämäntapa lisätään osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita.

Helsingin kaupunki pitää ehdotusta kannatettavana. Ehdotus tukee Helsingin voimassa olevaa kaupunkistrategiaa sekä kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (HYTE).

Helsingin kaupungin Koulutus 2030 -julkaisun Helsinki oppii – tulevaisuustaidot -toimenpiteisiin on nostettu liikunnan edistämisen tavoite.

Helsingin kaupungin kaikki koulut ovat osa Liikkuva koulu -ohjelmaa, jonka puitteissa kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä kehittämistyötä koulujen liikunnallisen toimintakulttuurin edistämiseksi. Helsingin kaupungin jokainen peruskoulu kuvaa toimintasuunnitelmassaan, miten koulussa edistetään liikunnallista toimintakulttuuria Kouluterveyskyselyn, Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnin ja Move!-mittausten tulosten pohjalta.

Asetuksenantovaltuudet ja muu säädöshuolto

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että perusopetuslain niin kutsuttu yleinen asetuksenantovaltuutus kumotaan ja samalla asetuksenantovaltuuksia koskevat säännökset päivitetään vastaamaan perustuslain edellyttämiä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia. Helsingin kaupunki kannattaa tätä.

Samalla perusopetuslakiin ehdotetaan tehtäväksi muuta säädöshuoltoa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että perusopetuslakiin otettaisiin uudelleen pykälä 36 c opetuksen epäämiseen, josta tällä hetkellä säädetään perusopetuslain 36 pykälän 3 momentissa. Itse säännökset opetuksen epäämiseen otetaan suoraan tästä kohdasta. Muutosta perustellaan opetuksen epäämisen aseman selkeyttämällä turvaamistoinena kurinpitotoimien sijaan. 36 pykälään jää kuitenkin edelleen ojentamistoinena jälki-istunto ja kurinpitotoimina kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Lisäksi pykälässä tullaan edelleen säätämään poistumaan määräämisestä, joka on myös työrauhaa turvaava toimenpide, kuten opetuksen epääminen.

Edellä mainittuun liittyy myös perusopetuslain 42 d pykälä, jossa säädetään valituskielloista. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä nimenomaisesti todetaan, että valittamalla ei saa hakea muutosta 36 c pykälässä tarkoitettuun opetuksen epäämistä koskevaan päätökseen. Kohdassa todetaan päätöksestä, jota esitysluonnoksenkaan mukaan opetuksen epääminen ei olisi. Päätöksen tekeminen edellyttäisi mm. hallintolain mukaista kuulemistä. Kuten edellä on todettu, opetuksen epääminen on turvaamistoinenpide akuuttiin tilanteeseen, joka kirjataan ja josta ei tehdä päätöstä ja tämä olisi hyvä selkeyttää tässä kohtaa. Samalla voitaisiin harkita mahdollisuutta tuoda perusopetuslain

mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan sopivat turvaamistoimenpiteet, jotka sieltä tällä hetkellä puuttuvat.

Lopuksi: seurantaa ja monialaista yhteistyötä tarvitaan

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että tämän lakimuutoksen vaikutuksia seurataan aktiivisesti lapsivaikutusten, rahoituksen sekä itse toiminnan ja opetuksen järjestämisen osalta. Rahoituksen riittävyys ja hallinnollisen työn lisääntyminen mittavissa uudistuksissa on erityinen huolen aihe.

Suuri huoli digilaitteiden liikakäytöstä ajoittuu myös muihin kuin kouluaikeihin. Tähän valtakunnalliseen haasteeseen vastaamiseksi tarvitaan monialaista yhteistyötä.

Helsingin kaupunki on ollut aktiivinen jäsen verkostossa, jonka Aivoliitto on yhdessä Opetushallituksen ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa käynnistänyt. Se keskittyy lasten ja nuorten digilaitteiden käytön vaikutusten ymmärtämiseen ja niihin vaikuttamiseen.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että kappaleessa 22 korvataan sana suunnitelma muotoon kuvaus toiminnasta.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitysluonnos perusopetuslain muuttamiseksi
- 3 Regeringens proposition om ändring av lagen om grundläggande utbildning

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Yleistä: mobiililaitteiden käyttö heikentää hyvinvointia ja oppimista

Helsingin kaupunki pitää hallituksen esitysluonnosta perusopetuslain muuttamisesta kokonaisuudessaan hyvänä ja kannatettavana.

Tutkimustulokset osoittavat, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden tarpeeton käyttö koulupäivän ja oppimistilanteiden aikana häiritsee keskittymistä ja vaikeuttaa näin oppimista. Lasten ja nuorten älylaitteiden ja sosiaalisen median käyttö on tutkimusten mukaan kasvanut. Samalla kasvaa myös älylaitteiden ongelmakäyttö.

Helsingin kaupunki on tehnyt aktiivista yhteistyötä kansallisen aivoterveysohjelman kanssa. Tähän on kuulunut Arabian peruskoulussa toteutettu pilottitutkimus, johon osallistui viides- ja seitsemäsluokkalaisia. Molemmilla ikäryhmillä havaittiin tilastollisesti merkitsevä yhteys digilaitteiden rajoittamisen ja levottomuuden ja yliaktiivisuuden vähenemisen sekä toisaalta pitkäjänteisyyden ja tehtävien loppuunsaattamisen kyvyn lisääntymisen välillä.

Tulos on linjassa kansainvälisten tutkimustulosten kanssa, joiden mukaan lasten lisääntyneen digilaitteiden käytön ja hyvinvoinnin indikaattorien heikkenemisen välillä on vahva kausaalinen yhteys.

Tutkimukset ja asiantuntijat ovat myös havainneet, että puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttö koulussa voi lisätä kiusaamisen riskiä, erityisesti digitaalisen kiusaamisen muodossa.

Puhelinten käyttöä koskevien muutosten lisäksi hallituksen esitysluonnos sisältää muita, vähäisempiä muutosehdotuksia perusopetuslakiin. Ne on kuvattu myöhemmin omissa kappaleissaan.

Puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi perusopetuslakia siten, että puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käyttö oppitunnin aikana sallittaisiin vain tiettyihin laissa säädettyihin tarkoituksiin. Koulun olisi annettava tarpeelliset järjestyssäännöt puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulupäivän aikana.

Helsingin kaupunki katsoo, että asian saaminen lainsäädännön tasolle on kannatettavaa. Esiitetty muutos tulee parantamaan niin oppilaiden, opettajien kuin koulun muun henkilökunnan työrauhaa ja turvallisuutta.

Jos puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoitukset ulotetaan koskemaan myös välitunteja, voidaan nämä tauot käyttää aiempaa paremmin liikkumiseen ja sosiaalisiin kohtaamisiin. Tutkimusten mukaan nuorten liikkuminen ja sosiaaliset taidot ovat tärkeitä hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta. Näitä opitaan yhdessä muiden kanssa toimissa.

Helsingin kaupungin peruskoulujen järjestyssäännöissä on asiaan jo puututtu. Kaupungilla on toimintamalli, jonka mukaisesti koulut rajaavat oppilaiden puhelinten käyttöä koulun järjestyssäännöissä. Oppilaiden puhelimet voidaan velvoittaa jo nykyisen lain näkökulmat huomioiden pidettäväksi koulupäivän aikana poissa näkyvistä ja häiriöttömässä tilassa. Opettajan luvalla ja ohjeistuksella puhelimia voidaan koulupäivän aikana kuitenkin käyttää oppimisen apuna, mutta tästä sovitaan opettajan kanssa aina erikseen ja tapauskohtaisesti.

Lapsen näkökulmasta koulupäivä muodostaa kokonaisuuden. Tämän vuoksi Helsingin kaupunki katsoo, että tulisi selvittää mahdollisuus säätää puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koko koulupäivän ajalta, myös välituntien, eikä ainoastaan oppituntien. Samalla tulisi selvittää mobiililaitteiden käyttöä koskevien säännösten ulottamista myös perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Esitysluonnoksen mukaan puhelimen ja mobiililaitteiden käyttö oppituntien aikana oppimistarkoitukseen edellyttää opettajan lupaa ja henkilökohtaiseen terveydenhoitoon rehtorin tai opettajan lupaa. Lupa voi olla suullinen tai kirjallinen.

Erityisesti henkilökohtaiseen terveydenhoitoon liittyvä puhelimen ja mobiililaitteen käyttö on syytä olla aina kirjallinen. Tämä turvaa tiedon siitä, että lupa on annettu ja kirjattu ylös lainsäädännön mukaisesti. Lupa voidaan esim. pitkäaikaissairauden osalta myöntää lukuvuodeksi. Lupien myöntäminen lisää opettajan tai rehtorin työtä jonkin verran. Lisäksi lupaprosessissa henkilökohtaiseen terveydenhoitoon liittyen kertyy terveystietoa, joka on arkaluontoista henkilötietoa ja sitä tulee käyttää ja säilyttää asianmukaisella tavalla.

Opettajalla ja rehtorilla on oikeus saada tähän asiaan liittyvät välttämättömät opetuksen järjestämiseen liittyvät tiedot.

Esitysluonnoksen 36 d pykälää (Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita) voisi tarkentaa 29 pykälän uuden 3 momentin osalta, jos on tarkoitus, että puhelin tai mobiililaitte voidaan ottaa haltuun, jos sitä on käytetty ilman lupaa.

Tulevasta lainsäädännöstä tulee tehdä lapsivaikutusten arviointi ennakkolisesti, jotta sen tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.

Aluehallintovirastojen toimivalta

Edellä mainittujen puhelinten käyttöä koskevien muutosten lisäksi esitysluonnoksessa ehdotetaan muutoksia aluehallintovirastojen toimivaltaan. Ehdotuksen mukaan aluehallintovirastot voisivat ottaa myös oma-aloitteisesti tutkittavaksi, onko perusopetuslaissa tarkoitettu opetus järjestetty lain mukaisesti. Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset aluehallintovirastojen käytettävissä olevista sanktioista.

Esitysluonnoksen perusteluissa todetaan, että aluehallintovirasto voi nykyisin kuntalain 10 pykälän mukaan kantelun johdosta tutkia, onko kunta toiminut voimassa olevien lakien mukaisesti. Vastaavasti voimassa olevassa laissa valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta säädetään 6 pykälässä laillisuusvalvonnasta niin, että aluehallintovirasto voi kantelun perusteella tutkia, onko koulutusta järjestäessä toimittu säännösten ja määräysten mukaisesti.

Nämä esitysluonnoksen säännökset laajentavat aluehallintovirastojen toimivaltaa merkittävästi. Erityisesti oma-aloitteista tutkittavaksi ottamista ei ole aikaisemmin ollut.

Helsingin kaupunki kannattaa esitystä tämän osalta sen koskiessa kaikkia perusopetuksen järjestäjiä yhdenvertaisesti, myös yksityisiä, valtion ja yliopiston harjoittelukouluja. Lapsen oikeuksien näkökulmasta tämä on tärkeä uudistus. Vastaavia säännöksiä ei ole toisen asteen koulutusta koskevassa lainsäädännössä. Tätä tulisi pohtia silloin kun kyse on oppivelvollisuusikäisistä.

Oma-aloitteisesta tutkinnasta olisi hyvä tehdä suunnitelma, joka olisi myös koulutuksen järjestäjien tiedossa (vrt. aluehallintovirastojen työsuojelutarkastukset). Helsingin kaupunki korostaa opetuksen järjestäjien yhdenvertaista kohtelua liittyen aluehallintoviraston mahdolliseen oma-aloitteiseen tutkintaan.

Liikunnallinen elämäntapa osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että liikunnallinen elämäntapa lisätään osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita.

Helsingin kaupunki pitää ehdotusta kannatettavana. Ehdotus tukee Helsingin voimassa olevaa kaupunkistrategiaa sekä kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (HYTE).

Helsingin kaupungin Koulutus 2030 -julkaisun Helsinki oppii – tulevaisuustaidot -toimenpiteisiin on nostettu liikkumisen edistämisen tavoite.

Helsingin kaupungin kaikki koulut ovat osa Liikkuva koulu -ohjelmaa, jonka puitteissa kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä kehittämistyötä koulu-

jen liikunnallisen toimintakulttuurin edistämiseksi. Helsingin kaupungin jokainen peruskoulu kuvaa toimintasuunnitelmassaan, miten koulussa edistetään liikunnallista toimintakulttuuria Kouluterveyskyselyn, Liikkuva koulu -nykytilan arvioinnin ja Move!-mittausten tulosten pohjalta.

Asetuksenantovaltuudet ja muu säädöshuolto

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että perusopetuslain niin kutsuttu yleinen asetuksenantovaltuutus kumotaan ja samalla asetuksenantovaltuuksia koskevat säännökset päivitetään vastaamaan perustuslain edellyttämiä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimuksia. Helsingin kaupunki kannattaa tätä.

Samalla perusopetuslakiin ehdotetaan tehtäväksi muuta säädöshuoltoa.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että perusopetuslakiin otettaisiin uudelleen pykälä 36 c opetuksen epäämiseen, josta tällä hetkellä säädetään perusopetuslain 36 pykälän 3 momentissa. Itse säännökset opetuksen epäämiseen otetaan suoraan tästä kohdasta. Muutosta perustellaan opetuksen epäämisen aseman selkeyttämisellä turvaamistoinena kurinpitotoimien sijaan. 36 pykälään jää kuitenkin edelleen ojentamistoinena jälki-istunto ja kurinpitotoimina kirjallinen varoitus ja määrääkainen erottaminen. Lisäksi pykälässä tullaan edelleen säätämään poistumaan määräämisestä, joka on myös työrauhaa turvaava toimenpide, kuten opetuksen epääminen.

Edellä mainittuun liittyy myös perusopetuslain 42 d pykälä, jossa säädetään valituskielloista. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä nimenomaisesti todetaan, että valittamalla ei saa hakea muutosta 36 c pykälässä tarkoitettuun opetuksen epäämistä koskevaan päätökseen. Kohdassa todetaan päätöksestä, jota esitysluonnoksenkaan mukaan opetuksen epääminen ei olisi. Päätöksen tekeminen edellyttäisi mm. hallintolain mukaista kuulemistä. Kuten edellä on todettu, opetuksen epääminen on turvaamistoimenpide akuuttiin tilanteeseen, joka kirjataan ja josta ei tehdä päätöstä ja tämä olisi hyvä selkeyttää tässä kohtaa. Samalla voitaisiin harkita mahdollisuutta tuoda perusopetuslain mukaiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan sopivat turvaamistoimenpiteet, jotka sieltä tällä hetkellä puuttuvat.

Lopuksi: seuranta ja monialaista yhteistyötä tarvitaan

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että tämän lakimuutoksen vaikutuksia seurataan aktiivisesti lapsivaikutusten, rahoituksen sekä itse toiminnan ja opetuksen järjestämisen osalta. Rahoituksen riittävyys ja hallinnollisen työn lisääntyminen mittavissa uudistuksissa on erityinen huolen aihe.

Suuri huoli digilaitteiden liikkakäytöstä ajoittuu myös muihin kuin koulu-aikoihin. Tähän valtakunnalliseen haasteeseen vastaamiseksi tarvitaan monialaista yhteistyötä.

Helsingin kaupunki on ollut aktiivinen jäsen verkostossa, jonka Aivoliitto on yhdessä Opetushallituksen ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa käynnistänyt. Se keskittyy lasten ja nuorten digilaitteiden käytön vaikutusten ymmärtämiseen ja niihin vaikuttamiseen.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää kaupungin lausuntoa liitteenä olevasta perusopetuslain muutoksesta. Lausunnon antamisen määräaika on 22.11.2024, joten asia on käsiteltävä tässä kokouksessa.

Hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan kaupungin lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Kaupungin lausunto perustuu kasvatus- ja koulutuslautakunnan kaupunginhallitukselle antamaan lausuntoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö
- 2 Hallituksen esitysluonnos perusopetuslain muuttamiseksi
- 3 Regeringens proposition om ändring av lagen om grundläggande utbildning

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

§ 726

Valtuutettu Suvi Pulkkinen aloite torijuhlasta uusille helsinkiläisille

HEL 2024-003894 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi ja totesi, että uutena lanseerattu tapahtuma "Helsinki Welcome Day" on aloitteen hengen mukainen tervetulotapahtuma, ja pitää sen järjestämistä ja edelleen kehittämistä kannatettavana.

Käsittely

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Muotoillaan päätös uudestaan ""Kaupunginhallitus katsoo asian loppuun käsitellyksi ja toteaa, että uutena lanseerattu tapahtuma "Helsinki Welcome Day" on aloitteen hengen mukainen tervetulotapahtuma, ja pitää sen järjestämistä ja edelleen kehittämistä kannatettavana."

Kannattaja: Marcus Rantala

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Päivi Munther, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 13.03.2024 Pulkkinen Suvi Torijuhla uusille helsinkiläisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuutettu Suvi Pulkkinen sekä 9 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kannattaisi toivottaa uudet helsinkiläiset lämpimästi tervetulleeksi Helsinkiin vuosittaisessa torijuhlassa, johon kutsut lähetettäisiin kaikille uusille helsinkiläisille.

Aloitteessa todetaan, että Helsinki juhlii vuosittain uusia kansalaisuuden saaneita helsinkiläisiä. Tällä alun perin Yhdysvalloista lähtöisin olevalla juhlaperinteellä halutaan onnitella uusia Suomen kansalaisia, toivottaa heidät lämpimästi tervetulleiksi Helsinkiin ja kannustaa heitä aktiivisiksi kansalaisiksi ja helsinkiläisiksi. Ihminen ehtii asua Helsingissä kuitenkin useita vuosia ennen kuin voi saada kansalaisuuden. Helsingin kannattaisikin toivottaa uudet helsinkiläiset tervetulleeksi jo asettautumisvaiheessa.

Yksi yhteisöllisyyttä vahvistava keino tähän voisi olla vuosittainen torijuhla, johon kutsu lähetettäisiin kaikille uusille helsinkiläisille. Tervetulleita olisivat kaikki riippumatta siitä, onko tänne saapunut junan tuomana maakunnista vai esimerkiksi työn, rakkauden tai turvan perässä rajojen yli. Tällainen torijuhla antaisi uusille helsinkiläisille viestin, että he ovat tänne toivottuja ja tervetulleita – juhlimisen arvoisia.

Yksi vaihtoehto olisi järjestää juhla Helsinki-päivän yhteydessä. Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme, että Helsinki selvittää mahdollisia toteutumismalleja tervetuloajuhlan järjestämiselle.

Welcome Day ja kansalaisuusjuhla

Helsingin kaupunginkanslian elinkeino-osasto järjesti 7.6.2024 Helsinki Welcome Dayn juhliakseen uusia kansainvälisiä asukkaitaan. Tilaisuuteen kutsuttiin kaikki Helsinkiin viimeisen 12 kuukauden sisällä ulkomailta muuttaneet uudet asukkaat. Kutsuja lähetettiin tuolloin lähes 6000 kotitalouteen. Tilaisuus toimi ajankohtansa vuoksi myös loistavana Helsinki-päivän promootiotilaisuutena. Elinkeino-osasto suunnittelee myös vuoden 2025 Helsinki Welcome Dayn järjestämistä kaupungintalolla.

Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala suunnittelee parhaillaan yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeino-osaston kanssa konseptia alueellisiin kulttuurikeskuksiin, joissa ulkomailta Helsinkiin muuttaneiden asiakaspolku jatkuisi luontevasti Helsinki Welcome Day -tapahtuman jälkeen. Tavoitteena on tutustuttaa ihmiset alueeseen, kohtaamiskeskuk-

siin, toisiinsa ja alueen eri palveluihin. Konseptin rahoitusta haetaan kotoutumismäärärahasta.

Helsinki on juhlistanut myös uusia Suomen kansalaisuuden saaneita asukkaitaan joulukuussa 2023 kaupungintalolla järjestetyssä kansalaisuusjuhlassa. Kutsu lähetettiin tuolloin yli 1 600 täysi-ikäiselle helsinkiläiselle. Vuoden 2024 kansalaisuusjuhla valmistellaan parhaillaan yhteistyössä kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa ja tilaisuus järjestetään 10.12. 2024 kaupungintalon juhlasalissa. Kansalaisuusjuhla on järjestetty myös vuosina 2017 ja 2018.

Helsingin väestön kehitys 2023

Väestön määrä kasvoi Helsingissä ennätysellisen paljon vuonna 2023. Koko Suomen väestönkasvusta Helsingin osuus oli noin neljännes, ja kasvua selitti pitkälti ulkomainen muuttoliike ja sen taustalla todennäköisesti etenkin työperusteinen maahanmuutto.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan väestön määrä kasvoi Helsingissä miltei 11 000 hengellä. Helsingin väestönkasvu perustui lähes kokonaan muuttoliikkeeseen, erityisesti kasvaneeseen ulkomaan muuttoliikkeeseen. Myös kotimaan muuttoliike palautui Helsingin kannalta voitolliseksi koronapandemia vuosien jälkeen.

Ennakkotietojen mukaan Helsinki sai kotimaan muuttoliikkeestä muuttovoittoa 2 050 henkeä, kun taas ulkomailta Helsinkiin muuttaneiden määrä oli 8 500 henkeä Helsingistä ulkomaille muuttaneita suurempi.

Helsingin nettomuuton arvo oli siis vajaa 11 000 henkeä, mutta uusien helsinkiläisten määrä vuonna 2023 oli reilu 48 000 henkeä ja vastavasti Helsingistä muutti pois (laskettuna kaikki äidinkielet, koulutusasteet ja ikäluokat) reilu 38 000 henkeä. Tämän tilaston mukaan torijuhlaan tulisi kutsua kaikkiaan 48 000 uutta helsinkiläistä.

<https://kaupunkitieto.hel.fi/fi/vaeston-maara-kasvoi-helsingissa-ennatysellisen-paljon-vuonna-2023>

Torijuhla

Aloitteessa on ehdotettu, että torijuhla-ajatuksen voisi kytkeä luontevasti esimerkiksi Helsinki-päivään, mikä olisikin mitä luontevin päivä uusien helsinkiläisten juhla kotikaupunkiaan. Uusien helsinkiläisten torijuhlan järjestäminen pelkästään heille ei välttämättä auttaisi kotoutumisessa, sopeutumisessa tai integroitumisessa Helsinkiin. Lisäksi tuollaiselle määrälle ihmisiä (vaikkakin paikalle tulisi vain murto-osa kutsutuista), torijuhlan järjestäminen olisi myös kustannuksiltaan ja tuotannollisesti melkoinen ponnistus, tällöin puhuisimme jo suurtaapahtuman

järjestämisestä (vrt. Olympiastadionin katsomon yleisökapasiteetti 36 000). Näin ollen todetaan, että torijuhlan järjestäminen ei ole mahdollista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Päivi Munther, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 64800
paivi.munther(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 13.03.2024 Pulkkinen Suvi Torijuhla uusille helsinkiläisille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.11.2024 § 707

HEL 2024-003894 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

11.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Päivi Munther, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 64800

18.11.2024

Asia/16

---

paivi.munther(a)hel.fi

§ 727

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 6.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston kokouksessa 6.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite tavoite-
tason nostamisesta ruotsinkielisten palvelujen yhdenvertaisuuden
turvaamiseksi
- valtuutettu Vesa Korkkulan aloite vainajan tuhkan sirottelu-
paikoista meren rantaan Helsingissä
- valtuutettu Laura Kolben aloite ravintolatoiminnan tukemisesta
- valtuutettu Hilikka Ahteen aloite Patsaspuhuu.fi -sivuston uudelleen
avaamisesta
- valtuutettu Nina Miettisen aloite lapsivaikutusten arvioinnista kaavoit-
uksen yhteyteen
- valtuutettu Otso Kivekkään aloite Herttoniemen ja Roihupellon tule-
vaisuuden suunnittelemisesta

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta
heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 6.11.2024 jätettiin kuusi aloitetta. Kokouksessa jätetyt aloitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginhallitus jakaa aloitteet vastattavaksi hallintosäännön 30 luvun 11 ja 12 §:issä määrättyin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 728

Kaupunginvaltuuston 13.11.2024 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 13.11.2024 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

236 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

237 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

238 §, Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden lakisääteiset sidonnaisuusilmoitukset

Ei toimenpidettä.

239 §, Vuoden 2025 tuloveroprosentin määrittäminen

Ei toimenpidettä.

240 §, Vuoden 2025 kiinteistöveroprosentin määrittäminen

Ei toimenpidettä.

241 §, Omavelkaisen takauksen myöntäminen Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle osana apporttijärjestelyä (ryhmäkoti, Elontie 56)

Kaupunginhallitus

- oikeuttaa kaupunginkanslian oikeuspalveluita tekemään takaussitoumukset
- kehottaa rahoitusjohtajaa tekemään lainan vakuusmuutoksen edellytyksenä olevan lupahakemuksen valtiokonttorille
- kehottaa talous- ja suunnitteluosastoa yhdessä taloushallintopalveluliikelaitoksen kanssa osana kokonaisjärjestelyä huolehtimaan kortukilainan siirtoon Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle liittyvistä käytännön järjestelyistä

18.11.2024

- kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa tekemään tarvittavat sopimukset tilojen takaisinvuokraamisesta Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle.

Tiedoksi talous- ja suunnitteluosastolle ja oikeuspalveluille.

242 §, Vartiosaaren osayleiskaava (nro 12889)

Toivomusponnet kaupunginkansliaan vastattavaksi.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle/Vesihuolto, Museovirastolle/kulttuuriympäristön suojelu, Uudenmaan liitolle ja kaavapäätöksestä tiedon pyytäneelle.

Tiedoksi kaupunkiympäristölautakunnalle, kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaostolle, yleiskaavoitukselle, asemakaavoitukselle, kaupunginmuseolle, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle.

243 §, Koskelan raitiovaunuarikon hankesuunnitelma ja omavelkaisen takauksen myöntäminen Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:lle

Kaupunginhallitus oikeuttaa täytäntöönpanopäätöksessään kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekemään takaussitoumukset.

244 §, Valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite asuinalueiden talvikunnossapidon kehittämisestä

Toivomusponsi kaupunginkansliaan vastattavaksi.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote aloitteen tekijälle.

245 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Kokouksessa jätettyjen aloitteiden osoittamisesta vastattavaksi päätetään erikseen.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

18.11.2024

Asia/18

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.11.2024

Asia/19

§ 729

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 46.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 11.11.2024
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.11.2024

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta 12.11.2024

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 14.11.2024

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto 12.11.2024

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

18.11.2024

Asia/19

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.11.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 711, 713, 714, 715, 716 (B)), 717, 718, 719, 720, 724, 725, 726, 727, 728 ja 729 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 712, 716 (A)), 721, 722 ja 723 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

18.11.2024

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiaksi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

18.11.2024

18.11.2024

Kaupunginhallitus

Anni Sinnemäki
puheenjohtaja

Sanna Selkiahho
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Daniel Sazonov

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 26.11.2024.